

**JAARVERSLAG
2012
COMMISSARIAAT
VOOR DE MEDIA**

JAARVERSLAG
2012
COMMISSARIAAT
VOOR DE MEDIA

Inhoud

1. 2012 in hoofdlijnen	4
2. Registratie en vergunningen	10
3. Toezicht	14
4. Handhaving	22
5. Beleid en regelgeving	32
6. Internationale afstemming	34
7. Advisering	36
8. Mediamonitor	38
9. Vaste boekenprijs	40
10. Financiële verantwoording 2012	44

Colofon

Jaarverslag 2012 is een uitgave van het Commissariaat voor de Media.

Samenstelling en eindredactie Afdeling Communicatie | **Vormgeving** FC Klap, Hilversum
Fotografie Wim Kluvers, Hilversum en Ruud Pos, Amsterdam | **Druk** Roto Smeets Grafiservices, Utrecht

Commissariaat voor de Media

Hoge Naarderweg 78, 1217 AH Hilversum | Postbus 1426, 1200 BK Hilversum
T 035 773 77 00 | F 035 773 77 99 | E [cvdm@cvdm.nl](mailto:cvd@cvdm.nl) | I www.cvdm.nl

Voorwoord

2012 was een bewogen jaar voor omroepeland. De publieke omroep werd in de aanloop naar een ingrijpende vernieuwing van het bestel geconfronteerd met nieuwe forse bezuinigingen. De omroepverenigingen zetten belangrijke stappen op weg naar verregaande onderlinge samenwerking en in sommige gevallen zelfs fusies. Commerciële omroepen zagen door de aanhoudende economische perikelen hun reclame-inkomsten verder slinken.

Tegelijkertijd staan zowel publieke als commerciële omroepen voor de geweldige opdracht overeind te blijven in een wereld vol internationale concurrentie, oprukkende beeldschermen en mediagebruikers die vierentwintig uur per dag 'online' zijn. Het zal duidelijk zijn dat dit alles hoge eisen stelt aan het innovatief vermogen van de media-instellingen.

Dat geldt evenzeer voor de toezichthouder: het Commissariaat voor de Media. De opdracht aan het Commissariaat wordt met het jaar complexer, maar ook belangrijker. Want juist in de mediawereld van nu is het van enorm belang dat concurrentie op een gelijk speelveld plaatsvindt. Het bewaken van dat gelijke speelveld heeft daarom de speciale aandacht van het Commissariaat. Dat was het geval in 2012, en dat blijft ook zo in de komende jaren.

Een ander belangrijk aandachtsgebied voor het Commissariaat, in het algemeen, maar zeker in 2012, betreft de rechtmatige besteding van publiek geld. Juist in deze tijd van teruglopende overheidsbudgetten is het weglekken van belastinggeld maatschappelijk niet aanvaardbaar. Ook deze controlerende taak voert het Commissariaat daarom vol overtuiging uit.

En zoals vele organisaties, levert ook het Commissariaat een bijdrage aan de overheidsbezuinigingen. In 2012 werd de basis gelegd voor een omvangrijke besparing die de komende jaren vorm zal krijgen. Dat het Commissariaat voor de Media desondanks zijn taak met volledige inzet heeft uitgevoerd, kunt u in dit Jaarverslag lezen.

Hilversum, april 2013

Madeleine de Cock Buning, voorzitter
Eric Eljon, commissaris

Hoofdstuk 1

2012 in hoofdlijnen

Zacht als het kan, hard als het moet

Bescherming van de onafhankelijkheid, pluriformiteit en toegankelijkheid van het media-aanbod op basis van de Mediawet, mede ter ondersteuning van de vrije meningsvorming. Aldus luidt de hoofdtaak van het Commissariaat voor de Media. Daarbij maakt de sterke dynamiek in het medialandschap continue herijking van het toezicht noodzakelijk, maar dient het Commissariaat tegelijkertijd zijn werkzaamheden te vervullen op basis van een toekomstbestendige strategische koers. In dat kader heeft het Commissariaat in 2012 twee centrale thema's benoemd die de komende jaren richtinggevend zullen zijn: toezicht op maat en gelijk speelveld.

Web-TV en webradiokanalen. Uitzendinggemist-diensten en Youtube-kanalen. Live streaming en online videotheken. Door nieuwe technieken ontstaan hybride situaties die de grenzen van de mediakanalen steeds meer doen vervagen. De convergentie van massamedia, telecommunicatie en datacommunicatie betreft niet langer voornamelijk de apparatuur (TV, radio, pc, laptop, tablet en smartphone), maar in steeds sterkere mate ook de content. Trending topics op Twitter spelen een rol in nieuwsrubrieken op radio en TV; het nieuws van radio en TV wordt gerecycled via blogs op internet. Deze ontwikkeling zet zich in 2012 in verhevigde mate door. Digitalisering van alle media en kruisbestuiving van voorheen voor elkaar vreemde media vormen de dominante ontwikkeling. Media-exploitanten en uitgevers spelen daarop massaal in.

Toezicht op maat

Om in deze dynamiek van het medialandschap de navolging van de Mediawet te controleren en waar nodig af te dwingen, beschikt het Commissariaat over een breed palet aan toezichts- en handhavingsinstrumenten. De ervaring heeft geleerd dat toezicht wint aan effectiviteit als maatwerk wordt geleverd. Vandaar het besluit om vanaf 2012 te werken met toezicht op maat als één van de twee belangrijkste strategische thema's. Met toezicht op maat kiest het Commissariaat per geval de meest geschikte benadering. Dat kan een individueel gesprek zijn of een boete en alles wat zich tussen deze uitersten bevindt. Deze aanpak komt neer op toezicht en handhaving met als uitgangspunt: zacht als het kan, hard als het moet.

In 2012 leverde het Commissariaat een extra inspanning om media-instellingen voor te lichten over beleid, beleidsregels en overige mediawettelijke verplichtingen. Via consultaties, expertmeetings, presentaties en brochures ontvingen de media-instellingen uitgebreide informatie om te bevorderen dat zij de mediawettelijke normen internaliseren en overtredingen vermijden. De reacties uit het toezichtsveld hierop waren overwegend zeer positief. Omroepen gaven signalen af die erop wijzen dat zij meer dan ooit doordrongen zijn van de eigen verantwoordelijkheid voor de naleving van de Mediawet. Waar zij de norm toch overschreden, greep het Commissariaat in. Een voorbeeld was het handhavend optreden in het kader van de bescherming van kinderen tegen commerciële beïnvloeding. De rechtbank Amsterdam bekrachtigde in zijn uitspraak van december 2012 het opleggen van een boete aan de TROS voor Het Sprookjesboomfeest. Dat kinderprogramma bevatte verboden reclame-uitingen. Daarnaast maakte de omroep zich met het uitzenden van het programma dienstbaar aan de commerciële belangen van De Efteling.

Gelijk speelveld

Het tweede strategische thema is het bevorderen van een gelijk speelveld voor vergelijkbare media-instellingen met een vergelijkbaar media-aanbod. In 2012 zijn geen grote overschrijdingen meer geconstateerd van de maximaal toegestane hoeveelheid reclame per uur. Dit wijst erop dat de alertheid bij de omroepen op het naleven van de Mediawet is toegenomen. Dit is voor een belangrijk deel het gevolg van jarenlange intensieve controle van de reclamezendtijd door het Commissariaat, op basis waarvan de Luxemburgse toezichthouder op de hoogte werd gesteld van overtredingen door RTL en aldus in staat werd gesteld de omroep daarop aan te spreken. Parallel hieraan kregen in Nederland NPO en SBS een boete voor het overschrijden van de maximaal toegestane hoeveelheid reclame per uur.

In 2012 heeft het Commissariaat een belangrijke stap gezet naar toezicht op internet door uitvoering te geven aan het verlichte regime met betrekking tot commerciële mediadiensten op aanvraag. Als gevolg van nieuwe Europese regelgeving moeten deze zich sinds 1 november 2011 laten registreren. In de 'Beleidsregels classificatie audiovisuele mediadiensten' heeft het Commissariaat vijf criteria uitgewerkt waaraan aanbieders moeten voldoen om zich te kwalificeren als commerciële mediadienst op aanvraag. Voor de, voornamelijk via internet aangeboden, diensten

"Het gaat in televisieprogramma's
steeds vaker over merken en producten.
Dat is gewoon reclame! Kunnen jullie
daar niet eens wat aan doen?"

"In geval van sluikreclame kan het Commissariaat een omroep ter verantwoording roepen. In de praktijk gaat het vaak om het noemen of tonen van een product in de (journalistieke) context van het programma. En dat mag. Je mag een merknaam noemen als dat nodig is om een onderwerp toe te lichten of als het product op een natuurlijke wijze ter sprake komt. Maar daarbij moet het wel blijven. Het product mag niet actief worden aangeprezen, want dan is sprake van reclame, waar het Commissariaat vervolgens tegen kan optreden."

geldt een lichter mediawettelijk regime, mede omdat zij in impact en bereik niet kunnen concurreren met aanbieders van traditionele televisiediensten. Daarbij blijft de scheiding tussen redactie en commercie en de bescherming van minderjarigen van toepassing.

In 2012 hebben zich in totaal 52 commerciële mediadiensten op aanvraag aangemeld. Daarvan zijn twintig aangewezen als mediadienst op aanvraag, één melding is voor beoordeling door de aanvrager ingetrokken. Acht meldingen zijn door het Commissariaat afgewezen, veertien zijn om diverse redenen niet in behandeling genomen.

Publiek-private samenwerking

Om de publiek-private samenwerking tussen publieke omroepen en mediabedrijven en culturele instellingen in goede banen te leiden en om niet toegelaten kruissubsidie te voorkomen, ziet het Commissariaat erop toe dat omroepen zich houden aan de mediawettelijke regels. Er valt te constateren dat de belangstelling voor journalistieke samenwerking tussen publieke en private partijen de laatste jaren toeneemt, zeker op regionaal niveau. Het Commissariaat heeft daarom in 2012 het beleid omtrent publiek-private samenwerking vastgelegd in een verduidelijkende beleidsbrief en overzichtelijk samengevat in een brochure. Door op heldere wijze uiteen te zetten wat de vereisten en criteria zijn, hoopt het Commissariaat samenwerking tussen omroepen en private partijen op een laagdrempelige wijze mogelijk te maken.

Friciekosten

Op verzoek van de minister heeft het Commissariaat in het verslagjaar advies uitgebracht over de aanvragen voor vergoeding van frictiekosten in het kader van de bezuinigingsopdracht. Aanvragen hiervoor zijn ontvangen van verschillende publieke landelijke media-instellingen, de NPO, de Wereldomroep, het MCO, de Kabelraden en MTNL. De instellingen dienen hun aanvragen in bij de NPO of het ministerie. Deze sturen de aanvragen ter toetsing naar het Commissariaat, dat vervolgens het ministerie adviseert over de hoogte van de toe te kennen vergoeding frictiekosten.

De eerste ervaringen hebben uitgewezen dat kritische advisering over de aanvragen noodzakelijk is. In 2012 zijn door de instellingen miljoenen euro's meer geclaimd dan hun op basis van het frictiekostenprotocol toekomt. De externe accountants die het assurancerapport of de controleverklaring samenstelden, meenden geregeld kosten te kunnen opvoeren die in feite niet voor vergoeding in aanmerking komen. Hierover hebben het Commissariaat en het ministerie met de betrokken accountantskantoren een gesprek gevoerd.

Stichting Zendtijd Moslims

Op initiatief van het Commissariaat kwamen Stichting Moslim Omroep (SMO) en Stichting Moslim Omroep Nederland (SMON), die eerder afzonderlijk een uitzendlicentie hadden aangevraagd, in 2012 tot samenwerking. Het Commissariaat had dit initiatief mede genomen op basis van een uitspraak van de Raad van State. De procedure rond de aanvraag van het nieuwe samenwerkingsverband – Stichting Zendtijd Moslims (SZM) – is nog niet afgerond en krijgt in 2013 zijn vervolg.

Verkiezingszendtijd

De Haagse politiek stond in de zomer van 2012 in het teken van de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 12 september. Het is aan het Commissariaat voor de Media om aan de politieke partijen die in alle kieskringen meedoen, zendtijd toe te wijzen op radio en televisie. Het Commissariaat verdeelt de beschikbare zendtijd zodat elke partij een podium heeft om haar boodschap te verkondigen. De spotjes in deze toegewezen zendtijd voor politieke partijen zijn uitgezonden tussen 18 augustus en 9 september.

Voor het eerst heeft het Commissariaat ook politieke zendtijd toegewezen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de BES-eilanden). Deze zendtijd moest door de commerciële omroepinstellingen aldaar ter beschikking worden gesteld. De radio- en tv-spotjes zijn ook hier tussen 18 augustus en 9 september uitgezonden.

Publieksvragen

Vragen en klachten van het publiek kunnen voor het Commissariaat aanleiding vormen nader onderzoek te doen. In 2012 ontving het Commissariaat zo'n vierhonderd publieksvragen en klachten. Vrijwel allemaal betroffen ze:

- de inhoud van programma's
- vergunningen voor het oprichten van een omroep of (evenementen)zender
- reclame: opmerkingen over vorm, inhoud en hoeveelheid spots, promo's
- sluikreclame en/of sponsoring van en in programma's.

Sporadisch was het Commissariaat zelf onderwerp van een vraag. Dan betrof het een vraag over de website of een verzoek tot een bezoek.

Naast de publieksvragen beantwoordt het Commissariaat ook geregeld vragen van de pers, voornamelijk over mediawettelijke onderwerpen, door het Commissariaat genomen besluiten of lopende dossiers.

Overige taken

Verder heeft het Commissariaat zich in 2012 gericht op:

- het verlenen van toestemmingen aan commerciële media-aanbieders;
- de voorbereiding op de nieuwe erkenningsperiode voor de landelijke publieke omroepen;
- het toezicht op de lokale en regionale publieke media-instellingen: of zij zich onder meer houden aan de bewaarplicht, de ICE-norm (uit te zenden hoeveelheid informatie, cultuur en educatie), de reclame- en sponsorregels en de regels voor een ordelijke financiële administratie;
- voortzetting van het verscherpte toezicht op de twee aspirant-omroepverenigingen PowNed en WNL en op de TROS, dit op verzoek van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW);
- het toezicht op de maximaal toegestane hoeveelheid reclame per uur;
- het voor de Mediamonitor nauwlettend volgen van de ontwikkelingen van mediamarkten en mediabedrijven;
- het onderhouden van contacten met de Europese Commissie en de andere toezichthouders om gezamenlijk een antwoord te vinden op de toenemende digitalisering en internationalisering van het media-aanbod.

VOORUITBLIK 2013

Zoals elk jaar heeft het Commissariaat eind 2012 in de zogenoemde handavingsbrief aan de staatssecretaris van OCW zijn toezichtsbeleid voor het komende jaar uitgewerkt. Centraal hierin staan uiteraard de twee gekozen strategische thema's: gelijk speelveld en toezicht op maat.

Productplaatsing

Eind 2012 bevond een regeling over productplaatsing zich in de afrondende fase. Na goedkeuring door de staatssecretaris zal het Commissariaat alert zijn op naleving van deze regeling – en van de regels voor reclame en sponsoring – in de praktijk. Uitgangspunt daarbij is dat de binnenlandse omroep zoveel mogelijk in een gelijke positie moet verkeren als de concurrentie uit het buitenland.

Frictiekosten

Het Commissariaat heeft in 2012 de staatssecretaris geadviseerd over de aanvragen van publieke media-instellingen voor vergoeding van frictiekosten in het kader van de bezuinigingsopdracht. Daarnaast heeft het Commissariaat beoordeelt of de vergoedingen die eerder zijn toegekend, rechtmatig zijn besteed. Deze advisering en beoordeling zal in 2013 opnieuw moeten plaatsvinden voor de frictiekosten die voor dat jaar worden aangevraagd.

Openstellen kabel

In het verslagjaar heeft het Commissariaat voorbereidingen getroffen voor het toezicht op een nieuw artikel in de Mediawet van 2008 dat is gebaseerd op het Amendement Van Dam. Dit wetsartikel (6.14a) verplicht kabelexploitanten per 1 januari 2013 hun programma-aanbod op groothandelniveau ter wederverkoop aan te bieden. Bij niet naleving van het artikel kan het Commissariaat een bestuurlijke boete opleggen. Zodra door een belanghebbende een verzoek wordt gedaan om handhavend op te treden, zal het Commissariaat beoordelen of aanleiding bestaat een onderzoek in te stellen. De afhandeling van te verwachten handavingsverzoeken vergt zeer specifieke expertise van het Commissariaat. Voor zover deze niet intern aanwezig is, wordt die expertise ingehuurd of aangetrokken.

Publiek-private samenwerking

Met het oog op versterking en verbetering van de nieuws- en informatievoorziening verruimt de overheid de mogelijkheden voor publiek-private samenwerking tussen omroepen en mediabedrijven. Om de samenwerking in goede banen te leiden heeft het Commissariaat de 'beleidsbrief publiek-private samenwerking met mediabedrijven en culturele instellingen' opgesteld die per 1 juli 2012 in werking is getreden. Bij het beoordelen van meldingen ziet het Commissariaat er ook in 2013 op toe dat geen publiek geld wegvloeit naar derden en dat eerlijke concurrentieverhoudingen in stand blijven. Uiteraard heeft een publiek-private samenwerking, net als andere nevenactiviteiten, voldoende relatie met de publieke mediaopdracht. Voorkomen wordt bovendien dat een publieke omroep zich dienstbaar maakt aan winst door een samenwerkingspartij of dat een omroep zijn redactionele verantwoordelijkheid verliest. De uit de Mediawet voortvloeiende regels staan de publiek-private samenwerking daarmee uitdrukkelijk niet in de weg, het is goed mogelijk om in samenwerking met marktpartijen nieuwe initiatieven te ontplooiën.

Lokale media-instellingen

Het Commissariaat evalueert periodiek of gemeenten hebben voldaan aan hun zorgplicht tot het bekostigen van lokale publieke media-instellingen. In 2012 is een belangrijke aanzet gegeven tot de evaluatie over de jaren 2010 tot en met 2012. Deze wordt in het voorjaar van 2013 aan de staatssecretaris aangeboden. Verder gaat het Commissariaat de procedure voor het aanwijzen van lokale publieke media-instellingen stroomlijnen. Gemeenteraden vervullen een belangrijke adviserende rol in de aanwijzingsprocedure. Ze staan dicht bij de lokale gemeenschap en kunnen aangeven welk media-aanbod het best aansluit bij de lokale behoeften. Als gemeenteraden positief adviseren over een aanvraag van een lokaal omroepinitiatief, committeren zij zich aan financiering van de omroep.

Commerciële mediadiensten op aanvraag

In het verslagjaar heeft het Commissariaat de registratie van commerciële mediadiensten op aanvraag concreet vorm gegeven, nadat het eerder daarvoor de beleidsregels had vastgesteld. Ook voor 2013 vormen de registratie en het toezicht op commerciële mediadiensten op aanvraag een belangrijke taak. Aanbieders die zich nog niet hebben aangemeld, worden in 2013 benaderd. Ook zal het toezicht op de geregistreerde diensten concreet vorm krijgen, waarbij het Commissariaat zich primair richt op de scheiding tussen redactie en commercie en op de bescherming van minderjarigen tegen ernstig schadelijke content.

HET CVDM

Het Commissariaat voor de Media houdt als zelfstandig bestuursorgaan onafhankelijk toezicht op de naleving van de Mediawet en de Wet op de vaste boekenprijs. Het mediawettelijk toezicht betreft audiovisuele mediadiensten als radio, televisie en on demand videodiensten. Het toezicht op basis van de Wet op de vaste boekenprijs betreft Nederlandstalige boekuitgaven.

De belangrijkste activiteiten van het Commissariaat bestaan uit:

- vergunningen verlenen aan publieke en commerciële media-instellingen
- toezien op een duidelijke scheiding van redactie en commercie in het media-aanbod
- toezien op de rechtmatige besteding van publiek geld
- waarborgen van eerlijke concurrentieverhoudingen
- monitoren van mediaconcentraties
- adviseren over mediabeleid
- toezien op en handhaven van de vaste boekenprijs

Het Commissariaat wordt gefinancierd vanuit de mediabegroting en de opbrengst van de toezichtskosten.

Medewerkers

Het Commissariaat kent vier afdelingen:

- Strategie, Beleid en Onderzoek (SBO)
- Registratie, Vergunningen en Toezicht (RVT)
- Financieel Toezicht (FTZ)
- Handhaving (HHG)

De hoofden van deze afdelingen vormen samen met de zakelijk directeur het managementteam, dat leiding geeft aan de organisatie. Verder heeft het Commissariaat een ondersteunende staf. Daaronder vallen P&O, Communicatie, ICT en het Bedrijfsbureau. De besluiten van het Commissariaat worden genomen door het college.

Op 31 december 2012 telde het Commissariaat 60 medewerkers (52,24 fte): 26 mannen en 34 vrouwen. In het verslagjaar verlieten tien medewerkers het Commissariaat en traden vier medewerkers in dienst.

College

Het Commissariaat staat onder leiding van een College van drie commissarissen. De commissarissen worden benoemd door de minister van OCW en hanteren bij hun werkzaamheden een portefeuilleverdeling. Op basis van de wet is sprake van collegiaal bestuur, zodat de commissarissen gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor alle besluiten, ongeacht op welke portefeuille die betrekking hebben. In 2012 bestond het College uit prof. dr. T. Bahlmann (tot 1 september, voorzitter), prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning en drs. Eric Eljon.

Externe vaste adviseurs

Bij de behandeling van bezwaarschriften tegen ongelegde sancties schakelt het Commissariaat in bepaalde gevallen de Adviescommissie Bezwaarschriften in. De Adviescommissie bestaat uit voorzitter prof. mr. Gerdy Jurgens, prof. mr. Wouter Hins, mr. Gerrie Heevel, mr. Irene Konings en mr. Ton Herstel. Het secretariaat berust bij mr. Marcel Dellebeke.

Bij kwesties inzake programma-aanbod dat ernstige schade kan toebrengen aan minderjarigen, kan het Commissariaat zich laten adviseren door de Adviescommissie Ernstige Schade. Deze adviescommissie bestaat uit mr. Maarten Alink, prof. dr. Peter Nikken, prof. dr. Carolien Rieffe, Huub Evers en dr. Mariëtte Huizinga.

Voor procesvertegenwoordiging en externe juridische advisering heeft het Commissariaat in 2012 in een aantal gevallen advocaten van de kantoren Weesing Advocatuur en Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. ingeschakeld.

Website

De website van het Commissariaat is een belangrijk instrument voor het geven van voorlichting over mediawettelijke regels en de uitwerking daarvan in beleidsregels. Alle beleidsregels en besluiten, alsmede brochures en informatie over actuele ontwikkelingen, zijn op de site te raadplegen. In 2012 is de informatie beter vindbaar gemaakt en de klantvriendelijkheid vergroot. In 2013 ondergaan uiterlijk en structuur een complete metamorfose. Er wordt ook gekeken naar de mogelijkheid om op termijn aan de website een service portal te verbinden. Daarbij kunnen bijvoorbeeld aanvragen voor toestemmingen worden ingediend. Een dergelijk loket biedt efficiencyvoordeel: digitale contacten leveren administratieve lastenvermindering op voor het Commissariaat én zijn stakeholders.

Magazine Co.Media

Het Commissariaat publiceert zijn besluiten op de website en in Co.Media. Dit externe magazine verscheen in 2012 tweemaal op papier en is daarna omgezet in een digitale nieuwsbrief die vanaf 2013 minimaal zesmaal per jaar wordt uitgegeven. Deze nieuwe verschijningsvorm in een hogere frequentie maakt het gemakkelijker in te haken op de actualiteit.

Verandering van bedrijfsstructuur

Het Commissariaat moet de komende jaren een bijdrage leveren aan de bezuinigingen op het mediabudget van de overheid. Dit gebeurt door middel van een reorganisatie waarvan de voorbereiding in 2012 is gestart.

De noodzakelijke bezuinigingen lopen op tot een bedrag van ruim € 700.000 in 2018. Het merendeel van de kosten bestaat uit personeelslasten en daardoor moet de personeelsformatie noodgedwongen inkrimpen. Voorop staat dat de bezuinigingen geen effect zullen hebben op de uitvoering van het wettelijk takenpakket. Nog kritischer dan voorheen zal het Commissariaat zijn werkprocessen bezien en verder stroomlijnen. Op inhoudelijk terrein blijft het ambitieniveau op peil. Zoals bij de publieke omroep de bezuinigingen niet ten koste mogen gaan van de kwaliteit van de programmering, mogen ze bij het Commissariaat geen afbreuk doen aan de toezichhoudende, handhavende en adviserende taken.

Hoofdstuk 2

Registratie en vergunningen

Het Commissariaat voor de Media verleent vergunningen en ontheffingen aan media-instellingen van zowel publieke als commerciële aard. Het gaat hierbij om publieke regionale en lokale omroepen en de kleine levensbeschouwelijke publieke omroepen (2.42-instellingen). Ook de landelijke en niet-landelijke commerciële omroepen krijgen hun vergunning van het Commissariaat. Daarnaast registreert het Commissariaat de commerciële mediadiensten op aanvraag.

Levensbeschouwelijke 2.42-instellingen

Jaarlijks stelt het ministerie van OCW op advies van het Commissariaat en de NPO de totale hoeveelheid uren vast die beschikbaar zijn voor de levensbeschouwelijke 2.42-instellingen, politieke partijen en de minister van Algemene Zaken. Vervolgens stelt het Commissariaat voor elk van de aangewezen 2.42-instellingen vast hoeveel uren beschikbaar zijn op de algemene programmakanalen van de landelijke publieke mediadienst. Ook wijst het Commissariaat jaarlijks een aantal uren toe aan de politieke partijen en aan de minister van Algemene Zaken ten behoeve van overheidsvoorlichting.

In 2012 kende het Commissariaat aan 2.42-instellingen, politieke partijen en de minister van Algemene Zaken de volgende televisie- en radio-uren toe:

Televisie-uren

de kerkgenootschappen Joodse Omroep, VKZ en RKK:	188 uur en 30 minuten
de genootschappen op geestelijke grondslag HUMAN, BUN en OHM:	104 uur en 24 minuten
de politieke partijen:	8 uur en 30 minuten
de minister van Algemene Zaken:	13 uur

Radio-uren

de kerkgenootschappen Joodse Omroep, VKZ en RKK:	567 uur en 54 minuten
de genootschappen op geestelijke grondslag HUMAN, BUN en OHM:	314 uur en 12 minuten
de politieke partijen:	35 uur
de minister van Algemene Zaken:	60 uur en 40 minuten

Regionale publieke media-instellingen

Het Commissariaat verleent vergunningen aan regionale publieke media-instellingen voor een periode van vijf jaar. In 2012 is de vergunning aan de regionale omroep Limburg met vijf jaar verlengd. Het komende jaar zullen de vergunningen van de regionale omroepen uit de provincies Drenthe, Noord-Brabant, Overijssel, Groningen, Friesland, Flevoland, Noord-Holland en Utrecht verlopen. Zij moeten opnieuw een vergunning aanvragen. In Groningen heeft zich eind 2012, naast de huidige regionale media-instelling, een nieuw initiatief gemeld voor de vergunning. Voor het eerst zal het Commissariaat zich mogelijk moeten buigen over twee aanvragen voor dezelfde provincie.

Lokale publieke media-instellingen

In 2012 telde Nederland 283 lokale media-instellingen in 381 gemeenten; 57 daarvan waren streekomroep en verzorgden media-aanbod voor meer dan één gemeente.

Het Commissariaat wijst lokale publieke media-instellingen aan voor een periode van vijf jaar. Het verslagjaar kende de volgende aantallen aan/afwijzingen, et cetera:

aanwijzingen:	10
hernieuwde aanwijzingen:	45
ingetrokken aanwijzingen:	5
afgewezen aanwijzingen:	3
gehonoreerde aanvraag gebiedsuitbreiding (in verband met gemeentelijke herindeling):	1
afgewezen aanvraag gebiedsuitbreiding (in verband met gemeentelijke herindeling):	1
ingetrokken aanwijzingen:	5
verlopen aanwijzingen (zonder hernieuwde aanvraag):	5

Per gemeente kan één lokale publieke media-instelling worden aangewezen. In 2012 waren er vaker dan in andere jaren verschillende gegadigden voor eenzelfde gemeente. In die gevallen organiseert het Commissariaat hoorzittingen en bezwaarprocedures. In totaal ging het in het verslagjaar om tien aanvragers die elkaar beconcurrerden.

Gezamenlijke aanvraag na gemeentelijke herindeling

Op 1 januari 2012 zijn de gemeenten Anna Paulowna, Niedorp, Wieringen en Wieringermeer (Noord-Holland) gefuseerd tot de nieuwe gemeente Hollands Kroon. De lokale omroepen uit de oorspronkelijke gemeenten zochten ook samenwerking, wat resulteerde in twee nieuwe stichtingen: RTV Hollands Kroon en RTV Noordkop. Beide dienden een

Lokale publieke media-instellingen in Nederland

	2012	2011	2010
Gemeenten in Nederland	415	418	431
Gemeenten met lokale media-instelling	381	376	385
Lokale media-instellingen (totaal)	283	285	287
Lokale media-instellingen voor meerdere gemeenten	57	57	59

Lokale publieke media-instellingen per provincie in 2012

Provincie	Aantal gemeenten	Gemeenten met lokale publieke media-instelling	% gemeenten met lokale publieke media-instelling
Drenthe	12	9	75
Flevoland	6	6	100
Friesland	27	19	70
Gelderland	56	56	100
Groningen	23	18	78
Limburg	33	31	94
Noord-Brabant	67	66	99
Noord-Holland	55	47	84
Overijssel	25	24	96
Utrecht	26	25	96
Zeeland	13	11	85
Zuid-Holland	72	67	93
Totaal	415	379	91

aanvraag in voor de aanwijzing als lokale publieke media-instelling. Op verzoek van de gemeente Hollands Kroon zijn de aanvragers in overleg getreden en daaruit is het besluit gekomen dat ze samen verdergaan onder de naam Stichting RTV Noordkop. Op 20 december 2012 heeft de gemeenteraad het advies uitgebracht deze samengevoegde Stichting RTV Noordkop aan te wijzen als lokale omroep. Het Commissariaat behandelt de aanvraag in het begin van 2013.

Gemeentelijke bekostigingsplicht

Gemeenten hebben sinds 2010 een zorgplicht voor de bekostiging van de lokale media-instelling. Het Commissariaat heeft de taak deze bekostigingsplicht na drie jaar te evalueren. In 2012 is de evaluatie gedeeltelijk voorbereid en in het voorjaar van 2013 zal het Commissariaat aan de staatssecretaris van OCW een rapport uitbrengen over de jaren 2010 tot en met 2012.

Als een lokale media-instelling niet het subsidiebedrag krijgt waarop ze recht denkt te hebben, dan kan zij dat kenbaar maken aan de gemeente. Als de lokale media-instelling en de gemeente niet tot overeenstemming kunnen komen over het uit te keren bedrag, dan staat het de media-instelling vrij om, na een bezwaarprocedure, in beroep te gaan bij de rechtbank. Zo heeft de Rechtbank 's-Gravenhage de gemeente Zoetermeer in 2011 opgedragen de hoogte van het toegekende bedrag aan Zoetermeer FM nader te onderbouwen. In 2012 hebben Zoetermeer FM

en de gemeente overeenstemming bereikt over de hoogte van de subsidie voor de jaren 2010, 2011 en 2012, hoewel de toegekende bedragen lager zijn dan waar de lokale media-instelling aanvankelijk om had gevraagd.

Commerciële media-instellingen

Het Commissariaat voor de Media verleent vergunningen voor het verzorgen van een commerciële omroepdienst. In 2012 zijn daartoe 134 toestemmingen gegeven. In 41 gevallen ging het om een nieuwe toestemming en in 93 gevallen om een hernieuwde toestemming. Verder werden 15 toestemmingen niet verlengd, 39 toestemmingen werden op verzoek van de toestemminghouder ingetrokken en 3 toestemmingen trok het Commissariaat om andere redenen in.

Om vast te stellen of een commerciële mediadienst onder de Nederlandse bevoegdheid valt, controleert het Commissariaat of het hoofdkantoor van de aanvrager in Nederland is gevestigd en of daar ook de redactionele beslissingen betreffende de omroepdienst worden genomen. Zo nodig verricht het Commissariaat onderzoek.

Toezichtskosten

Commerciële media-instellingen zijn verplicht jaarlijks aan het Commissariaat een bedrag te betalen ter vergoeding van de kosten die het Commissariaat maakt om het toezicht op deze instellingen te kunnen inrichten en uitvoeren. De grondslag voor de heffing van de toezichtskosten is vastgelegd in een bijlage van de Mediaregeling 2008. In 2012 is over het jaar 2011 een bedrag van € 1.325.149,15 in rekening gebracht.

In 2012 zijn 25 invorderingsprocedures gestart voor een bedrag van € 184.334,08. Hiervan zijn zes procedures afgewikkeld door ontvangst van het bedrag van in totaal € 35.224,33. Daarnaast heeft het Commissariaat een bedrag van € 15.110,05 ontvangen voor nog lopende zaken.

Nieuwe regeling toezichtskosten

Om de toezichtskosten beter te laten aansluiten bij de veranderingen in de mediawereld, heeft de staatssecretaris van OCW besloten de toezichtskostenregeling per 1 januari 2013 te wijzigen. Belangrijk uitgangspunt voor de staatssecretaris is dat bij het bepalen van de hoogte van de toezichtskosten voor de verschillende mediadiensten dezelfde criteria worden toegepast. De nieuwe regeling is eenvoudiger door het schrappen van de afzonderlijke tabel voor abonneeromroepen, het kleinere aantal categorieën in uitzendingen en de toegevoegde tabel met vaste tarieven voor op het buitenland gerichte omroepdiensten. De regeling is bovendien evenwichtiger, omdat zij niet meer uitsluitend is gebaseerd op technisch bereik, maar ook op het werkelijke bereik en de draagkracht van kleine aanbieders. De bedragen die de mediadiensten voor de kosten van het toezicht moeten betalen, worden voortaan jaarlijks geïndexeerd met de consumentenprijsindex. Het Commissariaat zal ieder jaar de aangepaste tabellen voor toezichtskosten op zijn website publiceren.

Evenementenzenders

Het Commissariaat kan toestemming verlenen om via een omroepzender een omroepdienst te verzorgen voor een bijzonder doel en met beperkt bereik of beperkte duur. In 2012 zijn 114 toestemmingen verleend, één aanvraag is afgewezen.

Aantal toestemmingen evenementenzenders

	2012	2011	2010	2009	2008
Toestemmingen	114	99	101	85	61
Afwijzingen	1	0	0	0	2

BES-eilanden

Het Commissariaat heeft in 2012 invulling gegeven aan zijn sinds oktober 2010 nieuwe taak als vergunningverlener en toezichthouder voor de media-instellingen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba, de BES-eilanden. In het voorjaar is een werkbezoek gebracht aan de drie eilanden, waar is gesproken met de daar gevestigde omroepinstellingen, kabelexploitanten, eilandsraadsleden en eilandbestuurders.

In 2012 is een medewerker van de Rijksdienst Caribisch Nederland aangewezen om namens het Commissariaat de werkzaamheden ter plaatse uit te voeren en als eerste aanspreekpunt te fungeren. Zo kan het Commissariaat zijn werkzaamheden op afstand efficiënt inrichten en is het voor de omroepen op de eilanden continue aanspreekbaar. Indien de situatie daarom vraagt, zal een delegatie van het Commissariaat afreizen om op locatie de toezichts- en/of handhavende taken te vervullen.

"We willen met een aantal vrijwilligers bij ons in de gemeente een lokale omroep beginnen. Er is wel een omroep, maar wij vinden dat het beter kan. Waarop baseert het Commissariaat zijn keuze als er twee aanvragers zijn?"

"Het Commissariaat kijkt allereerst of beide gegadigden formeel in aanmerking komen. Als dat zo is, vraagt het Commissariaat de gemeente om te bevorderen dat de twee partijen samengaan. Soms lukt dat, maar vaak ook niet. In het laatste geval kan de gemeente een gemotiveerde voorkeur uitspreken voor een van de aanvragers. Het Commissariaat hecht vooral veel belang aan het oordeel van de gemeenteraad over de representatieve samenstelling van de groep mensen die het programmabeleid bepaalt. Uiteindelijk beslist het Commissariaat welke partij een omroepvergunning krijgt."

Hoofdstuk 3

Toezicht

Het Commissariaat voor de Media houdt sinds vijftwintig jaar toezicht op het hele veld van publieke en commerciële media-instellingen, van lokaal tot lokaal niveau. Het toezicht strekt zich uit over vele terreinen, waarvan het programmatoezicht en het financiële toezicht op de publieke omroep de bekendste zijn. Het Commissariaat richt het toezicht op wat op het scherm valt waar te nemen, maar kijkt ook naar wat achter de schermen plaatsvindt. Door gesprekken aan te gaan en contracten op te vragen, is het mogelijk om programmaformats, contractuele afspraken en geldstromen in onderlinge samenhang te bekijken.

Thematisch toezicht

Het Commissariaat voert in toenemende mate thematische onderzoeken uit. Daarmee kan het inzetten op belangrijke onderwerpen en snel reageren op ontwikkelingen van buitenaf. In 2012 werden de volgende onderzoeken uitgevoerd:

Kinderprogrammering

Bescherming van kinderen is een speerpunt van het Commissariaat voor de Media. Vanuit de gedachte dat de publieke omroep een veilige haven voor kinderen dient te zijn, ziet het Commissariaat het als een belangrijke taak om niet toegestane commerciële beïnvloeding van kinderen bij de publieke omroep te voorkomen. Daarom is kinderprogrammering in 2012 tot een centraal toezicht-thema gemaakt. Door het organiseren van een reeks expertmeetings en voorlichtingsbijeenkomsten en het voeren van gesprekken met individuele omroepen is zwaar ingezet op het overdragen van kennis met betrekking tot mediawettelijke regels voor kinderprogrammering. Daarnaast is een onderzoek gestart dat met name is gericht op niet toegestane commerciële beïnvloeding van deze programmering. Kinderprogramma's zijn immers vaak onderdeel van een crossmediaal concept, al dan niet ondersteund door merchandising, waarbij derden betrokken kunnen zijn. Een belangrijke vraag is of er sprake is van ontoelaatbare invloed op de programma-inhoud, bijvoorbeeld in de vorm van commerciële uitingen. Het onderzoek zal in de eerste helft van 2013 worden afgerond.

Ledenwerving

Het Commissariaat heeft ook in 2012 toezicht gehouden op de ledenwerfactiviteiten van de publieke omroepen. De verwachting was dat de fuserende omroepverenigingen

in de aanloop naar de aanvragen voor een nieuwe erkenning met grote energie ledenwervende activiteiten zouden ontplooiën. Eind 2012 is inderdaad een toename in het aantal wervingcampagnes geconstateerd. De Mediawet beoogt uitdrukkelijk dat mensen lid worden van een omroepvereniging omdat zij affiniteit hebben met de identiteit van die vereniging en niet alleen omdat ze aantrekkelijke geschenken krijgen. Daarom is scherp gekeken naar de inkooprij van cadeaus en de relatie van het cadeau tot een omroepvereniging. Mede naar aanleiding van opgevraagde informatie zijn gesprekken gevoerd. Er zijn in 2012 geen sancties opgelegd.

Verscherpt toezicht

WNL en PowNed

Op uitdrukkelijk verzoek van de toenmalige minister van OCW oefent het Commissariaat sinds het begin van de erkenningsperiode 2010-2015 verscherpt toezicht uit op de twee aspirant-omroepverenigingen PowNed en WNL. De bewindspersoon heeft verzocht na te gaan of er geen ontoelaatbare banden bestaan met de website GeenStijl en de Telegraaf Mediagroep, die aan de wieg van de verenigingen hebben gestaan.

In het kader van het verscherpte toezicht kijkt het Commissariaat onder andere naar de organisatie van het interne toezicht bij de omroepverenigingen, de aard en de duur van de samenwerking met buitenproducenten en het bieden van mogelijke concurrentievoordelen aan derden. De onafhankelijkheid van het programmabeleid van beide omroepen dient gewaarborgd te zijn. Samenwerking met derden dient te voldoen aan de regels, zoals de uitgangspunten voor crossmediale samenwerking, de sponsorregels, het nevenactiviteitenregime en het verbod op dienstbaarheid.

Een rapportage over de bevindingen tot nu toe is in 2012 voorbereid en zal begin 2013 aan de staatssecretaris worden aangeboden. Ook na deze rapportage wordt de intensieve monitoring voortgezet, met zo nodig vervolgacties als resultaat.

TROS

Gezien eerdere overtredingen van de Mediawet door de TROS heeft de minister het Commissariaat verzocht kritisch te volgen in hoeverre deze omroep zich houdt aan de belofte om maatregelen te treffen die nieuwe overtredingen

moeten voorkomen. Het Commissariaat stelde in zijn rapportage van oktober 2011 vast dat er sinds de start van de nieuwe erkenningperiode geen aanleiding was geweest om een sanctie op te leggen. Het Commissariaat heeft in 2012 een tweede rapportage voorbereid en zal deze in 2013 afronden en aan de staatssecretaris aanbieden.

Reclamezendtijd

Het Commissariaat ziet erop toe dat publieke en commerciële zenders niet meer dan twaalf minuten reclame per uur uitzenden, zoals in de Europese Richtlijn audiovisuele mediadiensten is vastgelegd. In 2012 heeft het Commissariaat een analyse gemaakt van de reclamezendtijd in de periode 2008-2011 en geconstateerd dat zich na 2010 geen grote overschrijdingen hebben voorgedaan. De op Nederland gerichte landelijke omroepen bleven in 2012 binnen de toegestane hoeveelheid reclame, hetgeen het resultaat mag worden genoemd van het extra nauwgezette toezicht door het Commissariaat, het toezicht op RTL daarvoor begrepen. Hoewel RTL niet onder het Nederlandse mediatoezicht valt, beoogt het Commissariaat met zijn controle een gelijk speelveld voor op Nederland gerichte commerciële zenders dichterbij te brengen. Daarom is over de bevindingen ook periodiek gerapporteerd aan de Luxemburgse toezichthouder, die RTL daarvoor heeft kunnen aanspreken. De toegepaste strategie van extra controle en het besef bij de omroepen dat het Commissariaat hen op het punt van reclamezendtijd op de voet volgt, heeft kennelijk succes gehad.

Toezicht regionale publieke media-instellingen

In 2012 heeft het Commissariaat een onderzoek afgerond naar de mate waarin de regionale omroepen zich houden aan de bewaarplicht, de uit te zenden hoeveelheid informatie, cultuur en educatie (ICE-norm) en de reclame- en sponsorregels. Aan alle regionale omroepen was verzocht informatie en opnamen van uitzendingen aan te leveren. Een selecte steekproef uit het aangeleverde materiaal is getoetst op naleving van de bewaarplicht en van de reclame- en sponsorregels. Bij de regionale televisie noch bij de radio zijn overschrijdingen van de reclamezendtijd geconstateerd. Slechts in enkele gevallen zijn vermijdbare uitingen op radio of televisie vastgesteld of was de informatieplicht niet volledig nagekomen. Voor televisie voldeden alle omroepen aan het verplichte ICE-percentages. Dit geldt niet voor radio: op basis van de eigen opgave van de omroepen bleken enkele omroepen het verplichte percentage niet te halen. Daarbij was geen sprake van grote afwijkingen. In het verslagjaar is het Commissariaat gestart met het samenstellen van een nieuwe brochure die nadere toelichting geeft op de huidige regelgeving, waaronder de ICE-norm.

Toezicht lokale publieke media-instellingen

Het Commissariaat controleert de lokale publieke media-instellingen in Nederland op drie aspecten:

- Beschikken de instellingen over een goed functionerend en representatief samengesteld orgaan dat het programmabeleid bepaalt?
- Zenden zij voldoende informatieve, culturele en educatieve programma's uit?
- Voldoet Administratieve Organisatie aan de gestelde eisen?

In 2012 heeft het Commissariaat besloten de lokale media-instellingen niet langer te verplichten om standaard ieder jaar informatie te verstrekken over de uitgezonden hoeveelheid informatie, cultuur en educatie en over het functioneren van het programmabeleidbepalende orgaan. Deze informatie hoeft alleen nog op verzoek van het Commissariaat periodiek te worden aangeleverd. De media-instellingen blijven hun financiële verantwoording jaarlijks voor 1 juni bij het Commissariaat indienen.

Voor de grote groep lokale media-instellingen betekent de wijziging van het toezicht een welkome lastenverlichting. Tegelijk kan het Commissariaat zich concentreren op de instellingen die het voor controle selecteert. Deze selectie komt mede tot stand op basis van analyse van de ontvangen klachten.

Programmaquota landelijke publieke omroep

De landelijke publieke omroep rapporteert jaarlijks over de uitgezonden percentages Europese, onafhankelijke en recente producties, de percentages oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige programmaonderdelen en oorspronkelijk Nederlandstalige programmaonderdelen voorzien van ondertiteling. In 2012 heeft het Commissariaat vastgesteld dat de publieke omroep voor de drie algemene kanalen in 2011 aan alle programmaquota voldeed. Ten aanzien van de themakanalen 101 TV, Consumenten24 en Geschiedenis24 zijn niet alle normen gehaald. De Wereldomroep hoefde in 2012 niet te rapporteren.

Programmaquota commerciële omroep

De commerciële omroepen hebben een tweejaarlijkse verslagplicht. In 2012 hoefden ze geen verslag uit te brengen. In 2013 rapporteren zij weer over de jaren 2011 en 2012

"Ik hoor slecht en ben dus afhankelijk van ondertiteling op teletekstpagina 888. Helaas is de kwaliteit soms zo slecht dat ik er niets aan heb. De ondertiteling gaat bijvoorbeeld niet gelijk op met de spreker. Hopelijk kunt u hier iets aan doen."

"De landelijke publieke omroepen moeten zorgen voor ondertiteling van bijna alle Nederlandstalige programma's (95 procent), de commerciële omroepen moeten minimaal de helft van de Nederlandstalige programma's ondertitelen. Het Commissariaat controleert of de omroepen dit inderdaad doen. Met de technische of taalkundige kwaliteit van de ondertiteling heeft het Commissariaat geen bemoeienis, daarvoor zijn de omroepen zelf volledig verantwoordelijk. Uw klacht kunt u daarom het beste tot hen richten."

Programmaquota 2011 landelijke publieke omroep

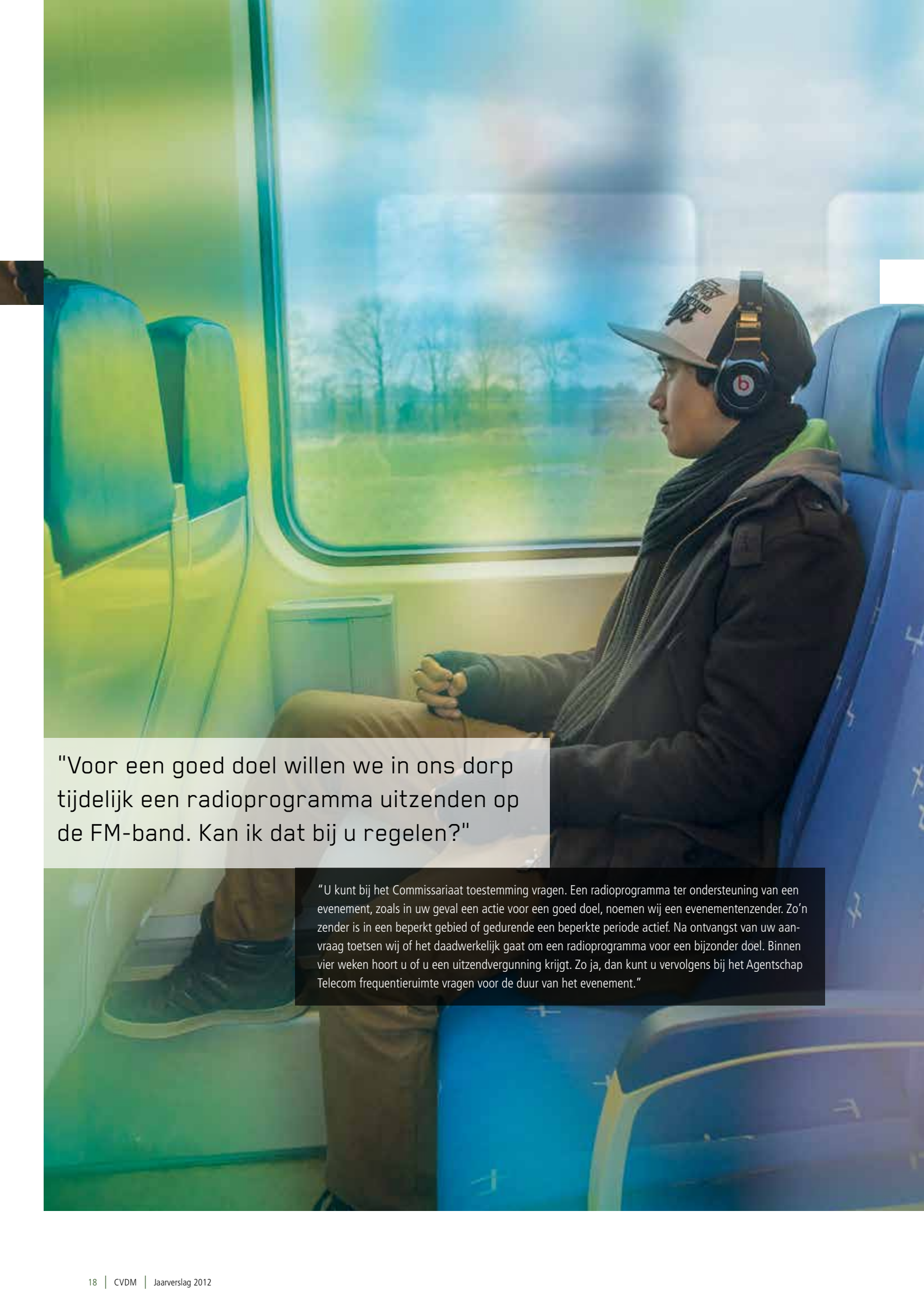
Programma naam	A. Europese productie (> 50%)	B. Onafhankelijke Europese productie (> 25%) (Themakanalen: > 10%)	C. Recente productie (% van kolom B) (> 33%)	D. Oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige productie (> 50%)	E. Nederlandstalige programma's met ondertiteling (2011 > 95%)
	2011	2011	2011	2011	2011
Nederland 1	99	41	96	97	
Nederland 2	97	19	92	92	
Nederland 3	88	45	72	94	
Ned. 1, 2 en 3					98
101 TV	100	5	100	100	onth.
Best 24 (Hilversum Best)	100	39	23	100	onth.
Consumenten24	96	21	100	95	onth.
Cultura 24	91	17	50	100	onth.
Z@ppelin/Z@pp24	77	47	67	99	onth.
Geschiedenis24	100	13	27	100	onth.
Holland Doc24	86	54	94	67	onth.
Humor TV24	99	32	76	62	onth.
Journal 24	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	onth.
Politiek 24	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	onth.
Spirit 24	100	31	93	100	onth.
Sterren24	100	14	97	100	onth.

g.v. = geen verplichting, onth. = ontheffing tot 1 april 2012

Ontheffingen programmaquota

In 2012 zijn met betrekking tot de programmaquota de volgende ontheffingsverzoeken behandeld.

Datum	Omroep	Programmakanal	Besluit
17 januari	Thematic Netherlands B.V.	XXL2	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
31 januari	Prism Broadcasting b.v.	Babestation24	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
13 maart	TV Digitaal B.V.	Schlager TV	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
13 maart	TV Digitaal B.V.	Brava HDTV	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
27 maart	Chellomedia	Film1	Percentage Europese producties wordt voor het programma-aanbod op dit televisieprogrammakanal vastgesteld op 40% voor de jaren 2012, 2013 en 2014.
24 april	Game Network b.v.	Babestation2	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
22 mei	Media Super World b.v.	Super One	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
10 juli	Maxprod BV	Colmax	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
21 augustus	The Leads Factory (International) B.V.	Babe TV	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
2 oktober	Liberty Global Services B.V.	UPC ON DEMAND (erland)	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
6 november	Christoffer Productions & Beheer	The Family Channel 7	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 30% voor het jaar 2011. Het verzoek om met terugwerkende kracht ontheffing te verlenen, wordt afgewezen.
27 november	Prism Broadcasting BV	Prism TV	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
4 december	Sapphire Media International b.v.	Blue Hustler; Hustler TV; XXX Xtreme	Het verzoek om voor het jaar 2008 volledige ontheffing te verlenen voor de programmakanalen Blue Hustler, Hustler TV en XXX Xtreme, wordt afgewezen. Voor de programmakanalen Blue Hustler, Hustler TV en XXX Xtreme (per 2009: Daring!TV) stelt het Commissariaat het percentage Europese producties vast op 10% voor het jaar 2009, 15% voor het jaar 2010 en 25% voor het jaar 2011. Het verzoek om voor het jaar 2012 ontheffing te verlenen voor de programmakanalen Blue Hustler, Hustler TV en Daring!TV, wordt afgewezen.

"Voor een goed doel willen we in ons dorp tijdelijk een radioprogramma uitzenden op de FM-band. Kan ik dat bij u regelen?"

"U kunt bij het Commissariaat toestemming vragen. Een radioprogramma ter ondersteuning van een evenement, zoals in uw geval een actie voor een goed doel, noemen wij een evenementenzender. Zo'n zender is in een beperkt gebied of gedurende een beperkte periode actief. Na ontvangst van uw aanvraag toetsen wij of het daadwerkelijk gaat om een radioprogramma voor een bijzonder doel. Binnen vier weken hoort u of u een uitzendvergunning krijgt. Zo ja, dan kunt u vervolgens bij het Agentschap Telecom frequentieruimte vragen voor de duur van het evenement."

Bescherming minderjarigen

NICAM

Bescherming van minderjarigen is voor het Commissariaat een speerpunt van beleid. In dit kader oefent het Commissariaat metatoezicht uit op het NICAM, dat verantwoordelijk is voor de leeftijdsclassificaties van audiovisuele producties. Dit metatoezicht omvat de kwaliteitscontrole die het NICAM uitvoert en de criteria die het instituut gebruikt om te bepalen of de feitelijke classificatie betrouwbaar, valide, stabiel, consistent en nauwkeurig is.

In 2012 constateerde het Commissariaat dat de kwaliteit van de classificaties en het juiste gebruik ervan ten opzichte van de jaren 2010-2011 was afgenomen, met name bij de promo's op televisie, de classificatie van (trailers van) bioscoopfilms en de weergave van de classificatie in omroepgidsen en filmagenda's. De kwaliteit van de classificaties van televisieprogramma's bleek vrij stabiel. Eerder had het NICAM aangegeven te streven naar een percentage van 90% juiste classificaties en uitzendtijdstippen over de gehele linie. Gelet op de percentages in 2012 zal het NICAM zich extra moeten inspannen om dit percentage te realiseren. Het Commissariaat blijft deze inspanningen nauwgezet volgen.

Adviescommissie ernstige schade

De Mediawet 2008 maakt onderscheid tussen programma-aanbod dat schade kan toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van personen jonger dan zestien jaar, en programma-aanbod dat ernstige schade kan toebrengen. Door middel van het systeem van de Kijkwijzer bewaakt het NICAM dat 'gewoon schadelijk' aanbod afgeschermd of op een laat tijdstip wordt uitgezonden. Als sprake is van mogelijk ernstig schadelijk aanbod, is het Commissariaat bevoegd op te treden en dient het klachten op dit vlak in behandeling te nemen.

Met het oog hierop heeft het Commissariaat in 2011 de Adviescommissie Ernstige Schade in het leven geroepen. Deze adviseert over specifieke gevallen het college van commissarissen, dat op basis daarvan kan besluiten al dan niet tot handhaving over te gaan. De adviescommissie bestaat uit deskundigen op het vlak van de ethiek, pedagogiek, kinder- en jeugdpsychologie, communicatiewetenschap en strafrecht en is in 2012 drie maal bijeen geweest. De klachten die de adviescommissie in 2012 behandelde, betroffen het programma PowNews door PowNed van 14 mei. In de uitzending waren beelden te zien van de vermoedelijke aanranding / verkrachting van een minderjarig meisje. PowNews gaf aan de beelden uit te zenden met het oog op de opsporing van de daders. De Adviescommissie Ernstige Schade concludeerde dat geen sprake was van beeldmateriaal dat mogelijk ernstig schadelijk is voor minderjarigen. Daarbij heeft de adviescommissie de aard van het beeldma-

teriaal, de duur van het fragment en de context waarin het fragment werd gepresenteerd, meegewogen. Het NICAM kwam eveneens tot de conclusie dat geen sprake was van mogelijke schade voor minderjarigen. De klagers en PowNed zijn over het oordeel van de adviescommissie en het NICAM geïnformeerd.

Uitzending Gemist

De regels inzake de bescherming van minderjarigen zijn ook van toepassing op het overige media-aanbod van de publieke omroepen. In 2012 heeft het Commissariaat met de NPO gesproken over uitzendtijdstippen op de website Uitzending Gemist en verschillende beschermingsmaatregelen. Ook met het ministerie is overleg gevoerd. Zo lang toepassing van een familieslot, dat kan worden ontgrendeld via een elektronische leeftijdscheck, technisch nog niet mogelijk is, geldt nu de afspraak dat er geen 16+-materiaal op Uitzending Gemist te zien zal zijn, of alleen na 22.00 uur en tot 06.00 uur. Voor de overige leeftijdscategorieën wordt op de gebruikelijke wijze – met behulp van Kijkwijzer-icoon en eventuele toelichting – duidelijk gemaakt om wat voor programma het gaat en dat het mogelijk schadelijk is tot een bepaalde leeftijd.

Verzoek Ofcom

In 2012 heeft de Britse toezichthouder Ofcom contact gezocht met het Commissariaat over seksueel getinte uitzendingen van aanbieder Game Network B.V. Deze uitzendingen worden in het Verenigd Koninkrijk ontvangen en hebben daar geleid tot veel klachten bij de Ofcom. De Ofcom heeft het Commissariaat gevraagd Game Network B.V. te verzoeken zich te houden aan de Britse regels voor de bescherming van minderjarigen. Game Network B.V. is in Nederland gevestigd en valt derhalve onder Nederlandse jurisdictie. Het Commissariaat heeft de reactie van Game Network B.V. op het verzoek overgebracht aan Ofcom. De Britse toezichthouder heeft de zaak nog in behandeling.

Financieel toezicht

Risicoanalyse en speerpunten

Het Commissariaat toetst jaarlijks de financiële verantwoording van de landelijke, regionale en lokale publieke media-instellingen. In dat kader is ook in 2012 een risicoanalyse gemaakt en een speerpuntenbeleid uitgevoerd. Voor de landelijke publieke media-instellingen is allereerst de financiële verantwoording van het boekjaar 2011 geanalyseerd. Vervolgens zijn de conclusies van voorgaande jaren gebruikt om overige gevoeligheden per media-instelling te bepalen. Dat waren bijvoorbeeld de opmerkingen van de externe accountant in het accountantsverslag en het opvolgen van aanwijzingen die het Commissariaat had gegeven.

In het risicoprofiel van de regionale en lokale publieke media-instellingen lag het zwaartepunt, net als in andere jaren, op de analyse van de jaarlijkse financiële verantwoording. Daarbij keek het Commissariaat ook naar de onderlinge vergelijkbaarheid van cijfers. Uit deze analyses volgde – net als bij de landelijke publieke media-instellingen – de prioriteit in toetsing van de afzonderlijke jaarrekeningen.

In het speerpuntenbeleid werd per type media-instelling – landelijk, regionaal of lokaal – de focus van de toetsing bepaald. Voor een deel kondigde het Commissariaat deze speerpunten tevoren aan, maar ze vloeiden ook voort uit de risicoanalyse. Daarnaast werden (toekomstige) ontwikkelingen bij de toetsing betrokken.

AO/IB-toelichting 2.42-instellingen

Bij de toetsing van de jaarrekeningen van de kleine levensbeschouwelijke media-instellingen (de zogenaamde 2.42-omroepen) besteedde het Commissariaat in 2012 specifiek aandacht aan de aanvullende eisen die sinds 2009 gelden voor de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (AO/IB) en de governancestructuur. Bij de meeste media-instellingen bleek de administratieve organisatie adequaat van opzet. Bij één media-instelling waren er aanwijzingen dat de AO/IB niet op orde was, wat voor het Commissariaat aanleiding vormde voor een bedrijfsbezoek.

Budget landelijke publieke media-instellingen (x € mln.)

	2012	2011
Omroepverenigingen en NPS	311,0	311,5
NOS	105,2	101,2
Educom	18,8	19,4
Kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag	29,1	29,1
Nederlandse Publieke Omroep	94,7	100,5
NOB beheertaak	24,0	24,0
Versterking van het media-aanbod	186,4	185,2
CoBo fonds	7,4	7,4
Naburige rechten	0,5	0,5
	777,1	778,8

Baten radio en televisie regionale publieke media-instellingen 2011 (x € 1.000)

Provincie	Omroep	Subsidie provincie	Reclame + sponsoring	Overige baten *	Baten 2011	Baten 2010
Friesland	Omrop Fryslân	12.261	2.177	709	15.147	15.128
Groningen	RTV Noord	8.968	1.851	592	11.411	11.160
Drenthe	RTV Drenthe	9.268	819	534	10.621	10.378
Overijssel	RTV Oost	10.906	1.947	506	13.359	13.750
Gelderland	RTV Gelderland	17.395	2.369	257	20.021	19.876
Utrecht	RTV Utrecht **	9.769	1.344	780	11.893	12.188
Flevoland	Omroep Flevoland	7.615	496	364	8.475	8.490
Zeeland	Omroep Zeeland	8.250	670	362	9.282	9.288
Noord-Brabant	Omroep Brabant	16.517	2.791	1.873	21.181	21.300
Limburg	Omroep Limburg	10.824	241	373	11.438	11.140
Noord-Holland	RTV Noord-Holland	15.396	2.024	878	18.298	18.343
Zuid-Holland	RTV West	10.872	1.851	1.471	14.194	13.969
Zuid-Holland	RTV Rijnmond	10.853	3.362	2.414	16.629	16.590
	Totaal baten	148.894	21.942	11.113	181.949	181.600

* Overige baten bestaan uit bijdragen van derden/sponsoring, bartering, nevenactiviteiten en overige

** RTV Utrecht baten 2010 en 2011 exclusief lokaal

Baten lokale publieke media-instellingen

Resultaat na belastingen 2011 lokale media-instellingen x € 1.000	Totaal baten	Totaal lasten	Resultaat
Totaal lokale media-instellingen inclusief G4	21.958	18.720	3.238
Amsterdam	1.200	1.088	112
Utrecht *	1.118	0	1.118
Rotterdam	920	861	59
Den Haag **			
Totaal G4	3.238	1.949	1.289

Totaal lokale media-instellingen exclusief G4	18.720	16.771	1.949
--	---------------	---------------	--------------

* Van de lokale publieke media-instelling in Utrecht zijn, als gevolg van een gezamenlijke jaarrekening met de regionale media-instelling, slechts de baten bekend.

** Lokale publieke media-instelling Den Haag is in een opbouwfase en verantwoordt in haar jaarrekening geen baten en slechts een te verwaarlozen bedrag aan lasten.

Baten gesplitst naar herkomst x € 1.000	2011 *		2010	
Subsidie	11.993	55%	11.365	55%
Reclame	5.107	23%	5.205	25%
Sponsoring	1.224	6%	1.400	7%
Overige opbrengsten	3.634	17%	2.753	13%
Totaal baten lokale media-instellingen inclusief G4	21.958	100%	20.723	100%

Subsidie	1.931	60%	2.180	69%
Reclame	101	3%	71	2%
Sponsoring	295	9%	0	0%
Overige opbrengsten	911	28%	906	29%
Totaal baten G4 **	3.238	100%	3.157	100%

Subsidie	10.062	54%	9.185	52%
Reclame	5.006	27%	5.134	29%
Sponsoring	929	5%	1.400	8%
Overige opbrengsten	2.723	15%	1.847	11%
Totaal baten lokale media-instellingen exclusief G4	18.720	100%	17.566	100%

* 2011: 265 media-instellingen eigen opgave (2010:257), excl. 18 media-instellingen zonder data door o.a. fusies of opheffingen

** Productiebedrijf Stadsomroep Den Haag is in 2010 failliet gegaan, hierover zijn geen data bekend.

Hoofdstuk 4

Handhaving

Om ervoor te kunnen zorgen dat media-instellingen zich aan de Mediawet houden, beschikt het Commissariaat over verschillende handhavingsinstrumenten. Deze variëren van schriftelijke waarschuwingen tot boetes. Het verschil in effect is groot en daarom wordt de inzet van deze instrumenten als onderdeel van het overkoepelende begrip toezicht op maat per geval zorgvuldig afgewogen.

Naast de handhavingsinstrumenten heeft het Commissariaat vanaf het jaar 2009 steeds intensiever gebruik gemaakt van het middel van voorlichting. Dit gebeurt in 2012 via verschillende informatieve gesprekken met belanghebbenden, brochures, voordrachten en bijeenkomsten, zoals expertmeetings (in huis) en lezingen op congressen en symposia (extern). Daarmee verschaft het Commissariaat media-instellingen inzicht in de interpretatie en toepassing van de mediawettelijke regels. Ook worden belanghebbenden steeds uitvoerig geconsulteerd voordat beleidsregels worden vastgesteld, zowel door middel van internetconsultaties als persoonlijk tijdens (hoor)zittingen. Dit zorgt ervoor dat ons beleid aansluiting vindt bij de werkelijkheid van de audiovisuele media, terwijl tegelijkertijd zoveel mogelijk draagvlak onder de belanghebbenden ontstaat. Doel van deze communicatieve inspanningen is de internalisering van de regels en kaders van de Mediawet door de media-instellingen, opdat het aantal toekomstige overtredingen tot een minimum beperkt blijft.

Expert meetings

In 2012 organiseerde het Commissariaat drie 'expert meetings': op 27 september over de beleidsregels reclame publieke media-instellingen en op 4 en 11 december over de beleidsregels reclame en beleidsregels sponsoring commerciële media-instellingen.

Daarnaast gaf het Commissariaat in 2012 op verzoek een aantal externe informatieve voordrachten tijdens diverse congressen en symposia:

- "*Expert lecture on European Media law and the role of the Supervisory authority*", (Expert Lecture Series, Universiteit Maastricht, 2 februari) door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
- "*Veranderend wet- en regelgevend kader in een convergerende mediawereld* (bij het iMMovator Cross Media Café, 27 maart), door ir. Rutger Fortuin

- "*Mediawettelijk toezicht op commerciële mediadiensten op aanvraag (online video)*", (ICT & Recht Congres, 26 april) door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning en ir. Rutger Fortuin
- "*Europese dimensie van ons mediarecht*" (omroepjuristenoverleg, 15 mei) door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
- "*Toekomstbestendig mediatoezicht*" (mediaseminar, Houthoff Buruma, 7 juni 2012) door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
- "*Media Monitoring*", (Pan-European forum on media pluralism & new media, Brussel, 27 juni), door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
- "*Commissariaat voor de Media: uitdagingen voor de toekomst*" (voordracht Probusclub Soest, 24 juli) door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
- "*Publiek-private samenwerking*" (informatiebijeenkomst Regionale Samenwerking, Persinnovatie, 24 augustus), door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning en mr. Nancy van den Brink
- "*De gemeente en de lokale omroep, samen naar een sterk merk*" (bijeenkomst OLON/VNG, 20 september), presentatie door drs. Wim Groen
- "*Veranderende rol Commissariaat voor de Media*", (Entertainment & Media Outlook launch event, PWC, 1 oktober) door drs. Eric Eljon
- "*Publiek-private samenwerking in de media*" (symposium Publiek Private Samenwerking & Innovatie in Nieuwe Sectoren, CIER, 3 oktober) door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
- "*Driehoek Sponsoring, productplaatsing en sluikreclame*" (excursie studenten Communicatie- en Mediarecht, 10 oktober) door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
- "*Publiek-private samenwerking in de media*" (seminar Update Mediarecht, Kennedy van der Laan, 30 oktober) door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
- "*Role CvdM and regulation audiovisual media services in the Netherlands*" (bezoek van International Center for Communications Development, 4 december) door prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning

"Er wordt veel te veel reclame uitgezonden. Om de haverklap is er een reclameblok en dat duurt dan ook nog heel lang. Dat mag toch niet?"

"Reclameblokken mogen twaalf minuten per uur duren. Rond de blokken worden vaak voor aankondigingen van programma's, promo's en dergelijke uitgezonden. Deze vallen volgens Europese regelgeving niet onder het reclameregime, maar kunnen wel de indruk versterken dat er te veel reclame is. Het Commissariaat heeft de reclamezendtijd de afgelopen jaren intensief gecontroleerd. Na 2010 zijn geen grote overschrijdingen van de reclamemaxima geconstateerd. Dat willen we graag zo houden en daarom blijft het Commissariaat de reclamezendtijd controleren."

Sanctiebeschikkingen 2012

Datum	Omroep	Onderwerp	Artikelen	Boete
05 juni	Boeddhistische Unie Nederland	Onrechtmatige besteding van het budget	Artikel 2.153, tweede lid, Mediawet 2008	Aan de Boeddhistische Unie Nederland (BUN) wordt een bestuurlijke boete opgelegd van € 2.500,- wegens onrechtmatige besteding van het budget en er wordt een bedrag van € 50.000,- teruggevorderd.

Overige besluiten 2012

Datum	Omroep	Onderwerp	Besluit
02 oktober	TROS	Verzoek om uitstel van betaling bestuurlijke boete in de zaak Bibaboerderij	Het verzoek wordt afgewezen.
11 december	Aanvrager	Aanvraag om toestemming voor het via een omroepzender verzorgen van een omroepdienst voor een bijzonder doel met een beperkt bereik of van beperkte duur	De aanvraag wordt afgewezen omdat er geen sprake is van een beperkt bereik.

Beslissingen op bezwaar

Als het Commissariaat een besluit heeft genomen, kan de betrokkene daartegen bezwaar aantekenen.

Het Commissariaat nam in 2012 in totaal 26 beslissingen op ingediende bezwaren tegen genomen besluiten.

Beslissingen op bezwaar 2012, Publieke Omroep

Datum	Publieke Omroep	Onderwerp	Besluit
10 januari	VPRO	Nevenactiviteit "Het verkopen van VPRO jeugd-televisietitels (formats en ready-mades) aan het buitenland door de Canadese sales-agent Delphis Films"	De bezwaren van de VPRO tegen het besluit van 30 augustus 2011 waarbij toestemming is verleend voor de nevenactiviteit voor de duur van één jaar, worden gedeeltelijk gegrond verklaard. Het Commissariaat handhaaft het primaire besluit, met dien verstande dat de in het besluit gestelde termijn van één jaar buiten toepassing wordt gelaten en de VPRO vooralsnog voor de duur van drie jaar toestemming wordt verleend voor de uitvoering van de nevenactiviteit.
28 februari	Stichting Lokale Omroep Aalten Dinxperlo	Aanwijzing publieke lokale media-instelling voor de gemeente Aalten	De bezwaren van de Stichting Lokale Omroep Aalten Dinxperlo (SLOAD) tegen het besluit waarbij de aanwijzingsaanvraag van Gelre FM Aalten is ingewilligd en de aanvraag van SLOAD voor de verzorging van publieke mediadiensten in de gemeente Aalten is afgewezen, worden gegrond verklaard.
03 april	TROS	Het Sprookjesboomfeest	De bezwaren van de TROS tegen het besluit van 28 juni 2011 waarbij aan de TROS een boete is opgelegd wegens aanwezigheid van vermijdbare uitingen in het programma en overtreding van het dienstbaarheidsverbod, worden ongegrond verklaard.
03 april	Stichting Stadsomroep Doetinchem	Aanwijzing publieke lokale media-instelling voor de gemeente Doetinchem	De bezwaren van de Stichting Stadsomroep Doetinchem tegen de besluiten waarbij de Stichting Optimaal FM is aangewezen voor de verzorging van publieke mediadiensten in de gemeenten Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek en de aanvraag van de Stichting Stadsomroep Doetinchem is afgewezen, worden ongegrond verklaard.
03 april	Stichting Algemene Omroep Deventer	Aanwijzing publieke lokale media-instelling voor de gemeente Deventer	De bezwaren van de Stichting Algemene Omroep Deventer tegen de besluiten waarbij de aanwijzingsaanvraag van de Stichting Deventer Radio & Televisie is ingewilligd en de aanvraag van de Stichting Algemene Omroep Deventer voor de gemeente Deventer is afgewezen, worden ongegrond verklaard.
24 april	NOS	UEFA Champions League	De bezwaren van de NOS tegen het besluit waarbij een boete van € 50.000,- is opgelegd wegens niet toegestane reclame-uitingen bij uitzendingen van de UEFA Champions League, worden ongegrond verklaard.
24 april	NOS	Studio Sportzomer: De Avondetappe	De bezwaren van de NOS tegen het besluit van 12 juli 2011 waarbij een boete is opgelegd vanwege vermijdbare uitingen en ontbreken sponsorvermelding, worden gedeeltelijk gegrond verklaard, voor zover deze bezwaren gericht zijn tegen de (hoogte van) de boete. De overige bezwaren van de NOS worden ongegrond verklaard en de boete wordt vastgesteld op € 60.000,-.
01 mei	Stichting Gelre Media	Aanwijzing publieke lokale media-instelling voor de gemeente Aalten (wijzigingsbesluit)	Het besluit van 28 februari 2012 wordt ingetrokken voor zover daarbij de SLOAD is aangewezen om als lokale publieke media-instelling het media-aanbod voor de gemeente Aalten te verzorgen voor de periode 30 mei 2011 tot 30 mei 2016. Het Commissariaat wijst de SLOAD aan voor de periode 1 maart 2012 tot 1 maart 2017.
05 juni	Stichting Publieke Media instelling Eijsden maartgraten	Aanwijzing publieke lokale media-instelling voor de gemeente Eijsden maartgraten	De bezwaren van Stichting Publieke Media instelling Eijsden maartgraten tegen het besluit waarbij de Stichting Lokale Omroep Maas en Mergelland is aangewezen voor de verzorging van de publieke mediadiensten in de gemeente Eijsden maartgraten, worden ongegrond verklaard.

19 juni	Stichting Radio West Goeree-Overflakkee	Aanwijzing publieke lokale media-instelling voor de gemeente Dirksland	De bezwaren van de Stichting Radio West Goeree-Overflakkee tegen het besluit waarbij de Stichting Radio Superstar is aangewezen voor de verzorging van de publieke mediadiensten voor onder meer de gemeente Dirksland en de aanvraag van de Stichting Radio West Goeree-Overflakkee daartoe is afgewezen, worden ongegrond verklaard. De besluiten van 6 september 2011 blijven gehandhaafd met aanvulling van de motivering.
14 augustus	Stichting Lokale Omroep Tytsjerksteradiel	Aanwijzing publieke lokale media-instelling voor de gemeente Achtkarspelen	De bezwaren van RTV NOF tegen het besluit van 22 december 2011 worden ongegrond verklaard.
14 augustus	Stichting Publieke Media instelling Eijsden maartgraten	Handhavingsverzoek jegens Stichting Lokale Omroep Maas en Mergelland	Stichting Publieke Media instelling Eijsden maartgraten wordt niet-ontvankelijk verklaard in haar bezwaren tegen het besluit van 13 maart 2012, waarbij het handhavingsverzoek jegens Stichting Lokale Omroep Maas en Mergelland werd afgewezen.

Beslissingen op bezwaar 2012, Commerciële Omroep

Datum	Commerciële Omroep	Onderwerp	Besluit
24 januari	CarChannel	Toezichtskosten 2009 en 2010	De bezwaren van CarChannel tegen de vaststelling van de toezichtskosten voor 2009 en 2010 voor het televisieprogrammakanal CarChannel, worden ongegrond verklaard.
29 mei	NostalgieNet	Toezichtskosten 2011	De bezwaren van NostalgieNet tegen het besluit van 9 december 2011 inzake de vaststelling van de toezichtskosten voor 2011, worden ongegrond verklaard.
23 oktober	Nova Media Producties	Toezichtskosten 2011	De bezwaren van Nova Media Producties tegen het besluit van 5 april 2012 inzake de vaststelling van de toezichtskosten die verschuldigd zijn voor het programmakanal Radio NOVAFM, worden niet-ontvankelijk verklaard.

Beslissingen op bezwaar 2012 met betrekking tot afgewezen handhavingsverzoeken Programmaraden

Datum	Programmaaad / kabelexploitant	Onderwerp	Besluit
31 januari	Programmaaad Amstelveen / Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen BBC2, TVE Internacional, Euronews, ZDF en TV5 Monde dan wel France 2	De bezwaren van de Programmaaad Amstelveen worden niet-ontvankelijk verklaard.
10 juli	Vereniging Programmaaad Limburg / Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen BBC2, ZDF en WDR	De bezwaren van de Programmaaad Limburg worden deels gegrond en deels ongegrond verklaard. Het besluit van 1 november 2011 blijft gehandhaafd, met aanvulling van de motivering.
14 augustus	Programmaaad Zoetermeer / Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen France 2, TVE Internacional en TBN Europe	De bezwaren van de Programmaaad Zoetermeer worden deels gegrond en deels ongegrond verklaard. Het besluit van 20 december 2011 blijft gehandhaafd, met aanvulling van de motivering.
14 augustus	Programmaaad ABCNZ / Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft het televisieprogrammakanal France 2	De bezwaren van de Programmaaad ABCNZ worden deels gegrond en deels ongegrond verklaard. Het besluit van 29 november 2011 blijft gehandhaafd, met aanvulling van de motivering.
14 augustus	Haagse Programmaaad / Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen BBC2, ARD en BBC World News	De bezwaren van de Haagse Programmaaad worden ongegrond verklaard. Het besluit van 20 december 2011 blijft gehandhaafd, met aanvulling van de motivering.
14 augustus	Programmaaad Noord-Holland / Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen TV5 Monde dan wel France 2	De bezwaren van de Programmaaad Noord-Holland worden deels gegrond en deels ongegrond verklaard. Het besluit van 29 november 2011 blijft gehandhaafd, met aanvulling van de motivering.
14 augustus	Regionale Programmaaad 't Gooi en Omstreken / Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen France 2, TVE Internacional, Euronews, Pebble TV en het radioprogrammakanaal de Concertzender	De bezwaren van de Regionale Programmaaad 't Gooi en Omstreken worden deels gegrond en deels ongegrond verklaard. Het besluit van 20 december 2011 blijft gehandhaafd, met aanvulling van de motivering.
14 augustus	Programmaaad Delft / Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen ARD, TV5 Monde, TVE Internacional, Rai Uno, Euronews, en het radioprogrammakanaal Deutsche Welle	De bezwaren van de Programmaaad Delft worden deels gegrond en deels ongegrond verklaard. Het besluit van 1 november 2011 blijft gehandhaafd, met aanvulling van de motivering.

Beslissingen op bezwaar 2012 met betrekking tot doorgifteverplichting

Datum	Publieke Omroep	Onderwerp	Besluit
04 december	Stichting Stad Schagen Radio	Digitale doorgifte	De bezwaren van de Stichting Stad Schagen Radio tegen het besluit van 12 april 2011, waarbij het verzoek om bestuursrechtelijke handhaving jegens Ziggo werd afgewezen, worden ongegrond verklaard. Het besluit van 12 april 2011 blijft gehandhaafd met aanvulling van de motivering.
04 december	Heusdense Televisie & Radio Stichting	Digitale doorgifte	De bezwaren van de Heusdense Televisie & Radio Stichting gericht tegen het besluit van 26 april 2011, waarbij het verzoek om bestuursrechtelijke handhaving jegens Ziggo werd afgewezen, worden ongegrond verklaard. Het besluit van 26 april 2011 blijft gehandhaafd met aanvulling van de motivering.
03 april	Airplay Media Stichting	Digitale doorgifte	De bezwaren van Airplay Media Stichting tegen de afwijzing van het handhavingsverzoek waarin zij verzocht om haar televisieprogrammakanalen onverkort digitaal te distribueren tegen redelijke kosten, worden niet-ontvankelijk verklaard.

Rechtelijke uitspraken

Chellomedia

Op 13 juli 2012 stelde de Rechtbank van Amsterdam het Commissariaat in het gelijk inzake het beroep van Chellomedia tegen de toezichtskosten voor de programmakanalen Film 1 en Sport 1 die voor 2009 waren vastgesteld. In de berekening van toezichtskosten maakt de toezichtskostenregeling uit de Mediawet (oud) nog onderscheid tussen algemene omroepen en bijzondere (abonnee)omroepen, terwijl de Mediawet 2008 dit onderscheid niet meer hanteert. Chellomedia was daarom van mening dat de toezichtskostenregeling ten aanzien van bijzondere omroep niet meer moest worden toegepast. De rechtbank ging in zijn uitspraak niet mee in die redenering van Chellomedia: dat bijzondere (abonnee-)omroepen niet meer apart in de wet zijn geregeld, betekent niet dat bij de vaststelling van de toezichtskosten het onderscheid tussen algemene en bijzondere (abonnee)omroepen niet langer relevant zou kunnen zijn. Bovendien bestaat de bijzondere (abonnee)omroep als 'feitelijk en maatschappelijk gegeven' nog steeds, aldus de rechtbank. Chellomedia is tegen het vonnis niet in hoger beroep gegaan.

Bibaboerderij

Op 27 juni 2012 deed de Raad van State uitspraak in de zaak-Bibaboerderij en oordeelde dat het Commissariaat de TROS terecht een boete heeft gegeven voor overtreding van het dienstbaarheidsverbod. De omroep heeft zich door het uitzenden van het kinderprogramma 'Bibaboerderij' dienstbaar gemaakt aan de commerciële belangen van Schuitema N.V., exploitant van onder meer C1000. De boete voor de TROS is vastgesteld op € 100.000. De Raad van State ging in dit geval niet mee in het oordeel van het Commissariaat dat er hier ook sprake zou zijn van verboden sponsoring van het kinderprogramma.

Sprookjesboomfeest

De rechtbank Amsterdam stelde het Commissariaat voor de Media op 14 november 2012 in het gelijk in de zaak rond het TROS-kinderprogramma 'Het Sprookjesboomfeest'. Het Commissariaat had geoordeeld dat het programma verboden reclame-uitingen bevatte en dat de TROS zich dienstbaar had gemaakt aan de commerciële belangen van de Efteling.

Wel werd de door het Commissariaat opgelegde boete van € 120.000 gematigd tot € 108.000. De TROS ging in hoger beroep tegen deze uitspraak.

De uitspraken in de zaken Bibaboerderij en Sprookjesboomfeest ondersteunen het beleid van het Commissariaat, dat het als een belangrijke taak ziet commerciële beïnvloeding van kinderen bij de publieke omroep zoveel als mogelijk te voorkomen.

Nevenactiviteiten

Publieke omroepen zijn verplicht hun nevenactiviteiten vooraf ter toetsing aan te melden bij het Commissariaat. Doel hiervan is te voorkomen dat publiek geld, bestemd voor de vervaardiging van audiovisuele content, wegkomt naar derden die daarmee in een bevoordeelde positie zouden komen ten opzichte van andere spelers in het veld en ook overigens het voorkomen van oneerlijke concurrentie. Ten behoeve van aanmelding en toetsing zijn de nevenactiviteiten naar hun aard ingedeeld in clusters. Veruit de meeste nevenactiviteiten betreffen de verkoop van vastleggingen (via dvd, cd, download, etc.) en het op de markt brengen van producten en diensten (bordspel, merchandise, boek, kalender). In 2012 ging het ook om de verkoop of het in licentie geven van programma's, programmaformats of programmafragmenten aan (media)bedrijven. In iets mindere mate worden (beeld)merken van media-instellingen in licentie gegeven.

Het aandeel nevenactiviteiten van lokale en regionale publieke media-instellingen is in 2012 afgenomen. Dit valt te verklaren doordat deze media-instellingen voor een aantal nevenactiviteiten een generieke toestemming verkrijgen.

Evaluatie

In het verslagjaar heeft het Commissariaat een evaluatie uitgevoerd van de clusterindeling die het op 1 januari 2009 had geïntroduceerd. De bevindingen en aanbevelingen worden in 2013 openbaar gemaakt.

In de tabel hiernaast is te zien dat in 2012 minder nevenactiviteiten zijn beoordeeld (165) dan in 2011 (204).

Aantallen nevenactiviteiten

	Verrichte meldingen	Beoordeelde nevenactiviteiten*			
	totaal	totaal	besluit toewijzing	besluit afwijzing	vervolgmelding
2012	175	165	37	1	127
2011	226	204	56	3	145
2010	377	303	58	9	236

* Deze aantallen omvatten niet de meldingen die na beschouwing geen nevenactiviteit bleken. Beoordeelde aanvragen tot publiek-private samenwerking staan evenmin vermeld in dit overzicht.

Een nevenactiviteit wordt in beginsel binnen acht weken na aanmelding beoordeeld. Voor clustervolgmeldingen, die een marginale toetsing krijgen, geldt een kortere beoordelingsperiode. In totaal werden in 2012 164 nevenactiviteiten toegestaan. Deze activiteiten varieerden van het uitbrengen van dvd's en het in licentie geven van programma's en (beeld)merken van de omroepen tot de deelneming van een media-instelling in een bedrijf.

Afgewezen

Eén nevenactiviteit werd niet toegestaan: het in licentie geven van het recht om het programma Art Tracks te verspreiden op de internetsite Art Tube van museum Boymans van Beuningen. Art Tracks is een programmaonderdeel van het televisieprogramma 'Kunstuur' van de AVRO. Daarin worden muzikanten bevraagd over kunstwerken in relatie tot hun werk.

Een publieke media-instelling dient voor haar nevenactiviteiten een marktconforme licentievergoeding te hanteren. Het Commissariaat constateerde dat de AVRO en museum Boymans van Beuningen een vergoeding waren overeengekomen die een factor twee tot vijf lager lag dan gebruikelijk bij vergelijkbare programma's. Ook was de overeengekomen licentievergoeding zonder afdoende motivering significant lager dan de tarieven zoals genoemd in de Tarievenlijst hergebruik archiefmateriaal 2011 (ook wel de fragmentenregeling genaamd). Het Commissariaat oordeelde dan ook dat de nevenactiviteit niet marktconform werd verricht en wees de aanvraag af. De AVRO is tegen deze beslissing niet in bezwaar gegaan.

Nevenactiviteiten collegebesluiten 2012

Datum	Landelijke omroep	Nevenactiviteit	Besluit
10 januari	NPO	Cluster 2: "Licentieverlening (beeld)merk Radio 6 t.b.v. cd Soul Classics"	Toegestaan
10 januari	TROS	Cluster 4: "Het in licentie geven van ready-mades van de serie De bende van Sjako aan Delphis Films"	Toegestaan
27 januari	Stichting NTR	Cluster 4: "Het in licentie geven van een aflevering van Het Klokhuis met als thema Prehistorische Dieren aan Stichting Nederlands Centrum voor Biodiversiteit Naturalis ten behoeve van educatief gebruik"	Toegestaan
27 januari	NOS	Cluster 4: "Het verkopen of in licentie geven van programma's, programmaformats of programmafragmenten aan (media)bedrijven"	Toegestaan
27 januari	NOS	Cluster 9: "Het ontwikkelen en produceren van nieuw AV-materiaal of formats voor derden"	Toegestaan
31 januari	NCRV	Cluster 4: "Het in licentie geven van het programma Terug naar mijn Roti aan de KLM ten behoeve van KLM Inflight"	Toegestaan
14 februari	NOS	Cluster 4: "Het in licentie geven van beeldfragmenten van ca. 1 minuut uit het NOS Jeugdjournaal aan Uitgeverij Zwijsen ten behoeve van het online lesprogramma Nieuwe Zaken"	Toegestaan
20 maart	Stichting NTR	Cluster 4: "Het in licentie geven van fragmenten uit het ballet De Notenkraker aan het Nationale Ballet ten behoeve van een promotiespot voor de volgende versie van het ballet"	Toegestaan
29 maart	NPO	Cluster 4: "Het verlenen van een licentie op de (beeld)merken Radio 6 Soul & Jazz en De Zwarte lijst aan Universal Music ten behoeve van een cd De Zwarte Lijst"	Toegestaan
03 mei	AVRO	Cluster 12: "Indirecte deelneming in de productiemaatschappij Besloten Vennootschap met beperkte aansprakelijkheid handelend onder de naam Amstel Televisie Vijf BV (via een directe deelneming in een Stichting handelend onder de naam Stichting Nieuw Amsterdams Bereik) ten behoeve van het realiseren van media-aanbod"	Toegestaan
08 mei	EO	Cluster 4: "Het verlenen van een licentie voor het gebruik van de films Zin in Wetenschap aan FORUMC"	Toegestaan
22 mei	Omroep MAX	Cluster 2: "Het verlenen van een licentie op het (beeld)merk Omroep MAX aan Always Online B.V. ten behoeve van de dvd A Magical Night"	Toegestaan
05 juni	Stichting NTR	Cluster 4: "Licentieverlening van het programmamateriaal van het concert Vrienden van Amstel Live 2012 ten behoeve van een reclamespot voor de editie van 2013"	Toegestaan
12 juni	Stichting NTR	Cluster 4: "Het in licentie geven van vijf afleveringen Klokhuis (thema Wetenschap/Zoek het zelf uit) aan Vereniging Samenwerkende Centra en Musea in Wetenschap en Techniek ten behoeve van educatief gebruik"	Toegestaan
17 juni	EO	Cluster 4: "Het licentiëren van het recht op het produceren en verkopen van dvd's, ready-made uitzendingen en partwork van het programma Rail Away aan Source Investments B.V."	Toegestaan
26 juni	Stichting NTR	Cluster 4: "Het in licentie geven van twee afleveringen Klokhuis (thema Hersenen) aan Hersenstichting Nederland ten behoeve van educatief gebruik"	Toegestaan
03 juli	EO	Cluster 4: "Het in licentie geven van de zaalrechten van de documentaire Vluchten voor Vrede aan cofinancier Kerk in Actie"	Toegestaan
03 juli	AVRO	Cluster 1: "Het in licentie geven van het recht om het programma Art Tracks te verspreiden op de internetsite Art Tube van museum Boymans van Beuningen"	Niet toegestaan
10 juli	NPO	Cluster 4: "Het verkopen van formats aan het buitenland door Absolutely Independent"	Toegestaan
27 juli	Stichting NTR	Cluster 4: "Het in licentie geven van vijf afleveringen Klokhuis (project Kinder mishandeling) aan de Bernard van Leer Foundation ten behoeve van educatief gebruik"	Toegestaan
14 augustus	VPRO	Cluster 13: "Het in licentie geven aan Wim Robberechts & Co NV van het ruwe restmateriaal van de VPRO televisieserie "Nederland van Boven" voor de wereldwijde verkoop van luchtopnamen als stockshots"	Toegestaan
14 augustus	AVRO	Cluster 2: "Licentieverlening van het woord- en beeldmerk AVRO ten behoeve van de cd-box Gerard Ekdor's BBQ Box Volume 3"	Toegestaan
30 augustus	EO	Cluster 4: "Het in licentie geven van vier items uit het programma De Grote Bijbelquiz 2012 aan het Nederlands Bijbelgenootschap ten behoeve van het samenstellen, uitgeven en verkopen van onderwijs en/of catechisatiemateriaal"	Toegestaan
18 september	Omroep MAX	Cluster 12: "Deelneming in MAX Media B.V."	Toegestaan
18 september	Omroep MAX	Cluster 11: "Het uitgeven van omroepblad MAX Magazine"	Toegestaan
25 september	KRO	Cluster 4: "Het in licentie geven van de programma's Uit De Kast (serie 1 en 2) en Flikker Op aan OUTTV Media B.V."	Toegestaan
25 september	AVRO	Cluster 4: "Het in licentie geven van de samenvatting van de registratie van de Canal Parade 2012 aan OUTTV Media B.V."	Toegestaan
02 oktober	Stichting NTR	Cluster 4: "Licentieverlening aan Stichting Stimulanz voor educatief beeldmateriaal (korte beeldbankclips over thema gezondheid)"	Toegestaan
16 oktober	NPO	Cluster 11: "Het uitgeven van een Top 2000 magazine"	Toegestaan
13 november	VPRO	Cluster 13: "Het in licentie geven via distributeur van Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid van ruw beeldmateriaal van de serie De Beagle aan in de verkoop van stockshots gespecialiseerde bedrijven"	Toegestaan
20 november	Stichting NTR/NPO	Cluster 2: "Licentieverlening aan het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid ten behoeve van de organisatie van Top 2000 arrangementen en de vervaardiging van Top 2000 merchandise"	Toegestaan

Datum	Regionale omroep	Nevenactiviteit	Besluit
26 juli	RTV Oost	"Het verkopen van dvd's van de regiocomedy De Grootte Markt 30"	Toegestaan
14 augustus	RTV Oost	Cluster 13: "Het oprichten van een vof door RTV Oost samen met DTCT ten behoeve van de samenwerking in de exploitatiefase van het project Over Uit"	Toegestaan
10 december	Stichting Samenwerkende Publieke Omroepen Midden Nederland	"Het ontwikkelen en produceren van AV materiaal voor FC Utrecht B.V. ten behoeve van Eredivisie Live"	Toegestaan
Datum	Lokale omroep	Nevenactiviteit	Besluit
16 mei	Stichting Lokale Omroep Winterswijk	"Het verkopen van dvd's van de Stichting Lokale Omroep Winterswijk"	Toegestaan
12 juni	Stichting Lokale Omroep Stein	"Het verkopen van dvd's/cd's met uitgezonden radio- en televisieprogramma's van de Stichting Lokale Omroep Stein"	Toegestaan
10 augustus	Lokale Omroepstichting Alphen aan den Rijn	"De verkoop van dvd's met programma's van Alphen Stad FM/TV"	Toegestaan
24 augustus	Stichting Omroep Eindhoven	"Het verhuren van faciliteiten"	Toegestaan

Publiek-private samenwerking

Het Commissariaat ziet erop toe dat omroepen (landelijk, regionaal en lokaal) zich houden aan de mediawettelijke regels die moeten voorkomen dat een publieke omroep dienstbaar is aan het maken van winst door een samenwerkingspartij of dat een omroep zijn redactionele onafhankelijkheid verliest. De regels staan een publiek-private samenwerking niet in de weg; publieke omroepen kunnen in samenwerking met marktpartijen nieuwe initiatieven ontplooiën die de uitvoering van hun publieke taak ten goede kunnen komen. Het gaat daarbij om samenwerking met mediabedrijven of culturele instellingen.

Het Commissariaat onderscheidt twee vormen van

publiek-private samenwerking tussen publieke omroepen en private marktpartijen: een samenwerking in het kader van de hoofdtaak, zoals een samenwerkingsverband dat wordt aangegaan in het kader van reguliere bedrijfsvoering, en een samenwerking in het kader van een nevenactiviteit. De eerste hoeft de omroep niet vooraf aan het Commissariaat voor te leggen, de tweede uiteraard wel. In de Beleidsbrief en de Brochure publiek-private samenwerking 2012 worden de kaders voor alle belanghebbenden uiteengezet (zie Hoofdstuk 5 van dit jaarverslag).

In 2012 zijn drie publieke media-instellingen een samenwerking aangegaan met culturele instellingen en mediabedrijven.

Publiek-private samenwerking 2012

Datum	Omroep	Samenwerking	Beoordeling
24 juli	Stichting NTR	Amsterdam Museum	Samenwerking past binnen de uitgangspunten voor gelijkwaardige samenwerking tussen publieke media-instellingen en culturele instellingen.
14 augustus	Stichting RTV Oost	De Twentsche Courant Tubantia	Samenwerking past binnen de uitgangspunten voor gelijkwaardige crossmediale samenwerking tussen publieke media-instellingen en mediabedrijven.
18 september	Stichting NTR / NOS	Financiële Dagblad B.V.	Samenwerking past binnen de uitgangspunten voor gelijkwaardige crossmediale samenwerking tussen publieke media-instellingen en mediabedrijven.

"Waarom is er op tv nooit aandacht voor korfbal? Dat is toch ook een prachtige sport waar veel mensen plezier aan beleven?"

"De beslissing om aandacht te besteden aan een bepaald onderwerp, is een redactionele, programma-inhoudelijke keuze van de omroep. In de Mediawet staat dat omroepen zelf de vorm en inhoud van hun aanbod bepalen en daar verantwoordelijk voor zijn. Het Commissariaat bemoeit zich dan ook niet met de inhoud van programma's, omroepen zijn daarin vrij en hebben hun eigen verantwoordelijkheid."

Handhavingsverzoeken

Handhaving vindt niet uitsluitend ambtshalve plaats, maar ook op verzoek van belanghebbenden. Dit kunnen marktpartijen zijn die nadeel menen te ondervinden van

activiteiten van (publieke) media-instellingen, maar ook programma-raden waarvan het advies niet door de kabelexploitant wordt opgevolgd. In 2012 ontving het Commissariaat drie handhavingsverzoeken, die overigens alle werden afgewezen.

Handhavingsverzoeken 2012

Datum	Omroep	Onderwerp	Besluit
13 maart	Stichting Publieke Media-instelling Eijsden maartgraten	(Beweerde) overtreding van ICE-norm en nevenactiviteitenregime	Het verzoek om bestuursrechtelijke handhaving jegens de Stichting Lokale Omroep Maas en Mergelland wordt afgewezen.
04 december	Lokale Omroepstichting Alphen aan den Rijn	Digitale doorgifte	Het verzoek om bestuursrechtelijke handhaving jegens Ziggo wordt afgewezen.
11 december	RadioCorp B.V.	(Beweerde) overtreding van programmatische voorschriften	Het verzoek om bestuursrechtelijke handhaving jegens NDC Radio B.V. wordt afgewezen.

WOB-verzoeken

Het Commissariaat ontvangt met enige regelmaat verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur. Bij de behandeling daarvan worden afwegingen gemaakt met betrekking tot vertrouwelijkheid van gegevens en de

persoonlijke levenssfeer. Dit maakt het voldoen aan verzoeken op grond van de WOB in de meeste gevallen bewerkelijk. In 2012 ontving het Commissariaat elf verzoeken om openbaarmaking van stukken.

WOB-verzoeken

Datum	Indiener	WOB-verzoek	Besluit
13 maart	Stichting Publieke Media Gool- en Vechstreek	Openbaar maken van stukken, betrekking hebbende op de Stichting Lokale Publieke Media-instelling Bussum en Naarden	Verzoek gedeeltelijk toegewezen
27 maart	Verzoekster	Openbaar maken van informatie omtrent ingebrekestellingen ingevolge de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen	Verzoek afgewezen
01 mei	Radio.nl	Openbaar maken van klachten en handhavingsverzoeken die in 2010 en 2011 zijn ontvangen en van het vervolg dat het Commissariaat daaraan heeft gegeven	Verzoek gedeeltelijk toegewezen
08 mei	Airplay Media Stichting	Openbaar maken van de klacht d.d. 10 januari 2012 (inzake de handelwijze van Airplay)	Verzoek afgewezen
24 juli	Amsterdamsche Kranten Producties	Openbaar maken van stukken, betrekking hebbende op Stichting Amsterdamsche Lokale en regionale Televisie- en radio Omroep (SALTO) en Amstel Televisie Vijf bv (ATV)	Verzoek afgewezen
21 augustus	Verzoeker	Openbaar maken van alle stukken van de afgelopen vijf jaar die betrekking hebben op RTV Apeldoorn	Verzoek gedeeltelijk toegewezen
04 september	Stichting Landelijk Steunpunt Programmaraden	Wijzigingsbesluit bij de beschikking van 14 augustus 2012 betreffende het verzoek van de Stichting Landelijk Steunpunt Programmaraden om openbaarmaking op grond van de Wob	Het besluit van 14 augustus 2012 wordt gewijzigd door toevoeging van een aantal bijlagen aan het primaire besluit.
23 oktober	Stichting Publieke media instelling Eijsden maartgraten	Openbaar maken van alle gegevens met betrekking tot het door het Commissariaat ingestelde onderzoek naar mogelijke overtredingen van de Mediawet 2008 door Omroep Maas en Mergelland en de resultaten daarvan	Verzoek gedeeltelijk toegewezen
30 oktober	Verzoekster	Verstrekken van een overzicht met informatie over welke lokale omroepen in de provincie Friesland op welk moment zijn gecontroleerd en wat de uitkomst daarvan was	Verzoek afgewezen (want betreft geen documenten in de zin van de Wob)
11 december	Verzoeker	Openbaar maken van gehonoreerde declaraties van bestuur en management en kosten van leaseauto's	Verzoek toegewezen
11 december	Stadsnet B.V.	Openbaar maken van de opdracht(brieven) inzake de aanwijzing van een lokale publieke media-instelling voor de gemeente Rotterdam	Verzoek gedeeltelijk toegewezen

Hoofdstuk 5

Beleid en regelgeving

Met beleidsregels geeft het Commissariaat nadere invulling aan mediawettelijke bepalingen en toelichting op zijn uitvoering daarvan. In het verslagjaar zijn nieuwe regels in werking getreden voor reclame en sponsoring bij commerciële media-instellingen. Ook is een beleidsbrief voor publiek-private samenwerking van kracht geworden.

Beleidsregels reclame commerciële media-instellingen 2012

In 2012 publiceerde het Commissariaat nieuwe beleidsregels voor reclame bij commerciële omroepen, gebaseerd op de nieuwe Europese Audiovisuele Mediadiensten Richtlijn. Deze richtlijn bevat een aantal veranderingen in de regels voor reclame en sponsoring bij de commerciële omroep. De veranderingen moeten ervoor zorgen dat Nederlandse commerciële omroepen geen concurrentienadeel ondervinden ten opzichte van op Nederland gerichte omroepen die vanuit andere lidstaten opereren. De nieuwe beleidsregels van het Commissariaat verklaren onder meer het verschil tussen commerciële omroepdiensten – ook wel lineaire mediadiensten genoemd – en commerciële mediadiensten op aanvraag, de zogenaamde non-lineaire mediadiensten. Voor commerciële programma's die live via internet kunnen worden gevolgd, zijn de reguliere reclameregels onverkort van toepassing. Voor mediadiensten op aanvraag geldt een verlicht regime. De beleidsregels regelen het gebruik van pre-rolls, splitscreens en andere reclamemogelijkheden rondom online media-aanbod.

Beleidsregels sponsoring commerciële media-instellingen 2012

Op 4 en 11 december organiseerde het Commissariaat een expertmeeting over de kort daarvoor vastgestelde beleidsregels reclame en beleidsregels sponsoring commerciële media-instellingen. Die laatste beleidsregels geven aan hoe het Commissariaat in de praktijk vormgeeft aan de gewijzigde voorschriften voor sponsoring, bijvoorbeeld met betrekking tot non-lineair media-aanbod. De geactualiseerde beleidsregels verduidelijken de toegestane plaats van de sponsorvermelding en de definitie van nieuws, actualiteiten en politieke programma's, die niet mogen worden gesponsord. Verder kwamen tijdens de expertmeeting zaken aan bod als het verstrekken van bijdragen door overheidsinstellingen en het verstrekken van bijdragen van 'ondergeschikte betekenissen'.

Beleidsbrief publiek-private samenwerking

Per 1 juli 2012 werd de beleidsbrief van kracht die het beleid beschrijft met betrekking tot de verschillende vormen van publiek-private samenwerking die publieke media-instellingen kunnen aangaan met mediabedrijven of culturele instellingen. In de brief wordt onder andere verduidelijkt dat een omroep een publiek-private samenwerking niet bij het Commissariaat hoeft te melden als het een activiteit betreft die rechtstreeks verband houdt met de hoofdtaak van de publieke omroep. Als het bij de samenwerking om een nevenactiviteit gaat, moet die eerst ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Commissariaat. Dat beoordeelt dan onder meer of de onafhankelijkheid van de redactie van de publieke omroep is gegarandeerd en of er sprake is van een daadwerkelijk gelijkwaardige samenwerking. In een brochure die het Commissariaat in het verslagjaar heeft uitgegeven, staat helder en in kort bestek uiteengezet wat wel en niet is toegestaan bij publiek-private samenwerking.

Wetswijzigingen

Amendement Van Dam

Het Commissariaat heeft zich in 2012 voorbereid op de inwerkingtreding van het amendement van het Kamerlid Van Dam. Dit amendement is verwerkt in de gewijzigde Mediawet die op 1 januari 2013 in werking is getreden. De nieuwe regeling verplicht kabelexploitanten hun programma-aanbod op groothandelniveau te wederverkoop aan te bieden. Bij de uitvoering van de regeling worden grote uitdagingen voorzien, van juridische en praktische aard. De afhandeling van handhavingsverzoeken vergt zeer specifieke expertise. Ook valt te verwachten dat beslissingen op handhavingsverzoeken aanleiding zullen geven tot procedures in (hoger) beroep.

Programmagegevens

De wettelijke regeling met betrekking tot het vrijgeven van de programmagegevens van de publieke omroep is per 1 januari 2013 een feit. De regeling kwam tot stand na een advies dat het Commissariaat had uitgebracht over de mogelijkheden van een evenwichtige en zorgvuldige beschikbaarstelling van programmagegevens. Het Commissariaat adviseerde de markt stapsgewijs te openen door een prijsbepaling op het middelpunt van de waarde-range. De minister nam dit advies over. Het Commissariaat herberekt de prijs tweejaarlijks, waarbij het de ontwikkelingen in de markt in ogenschouw neemt.

Toezietskostenregeling

Ook per 1 januari 2013 is de nieuwe regeling toezietskosten voor commerciële media-instellingen van kracht. Deze ministeriële regeling is vastgesteld door de staatssecretaris van OCW (zie hoofdstuk 2).

"Mijn kinderen kijken steeds vaker naar video's en films op internet. Is er enige controle op wat daar te zien is?"

"In de Mediawet staan sinds een paar jaar inderdaad regels voor online video's of, in officiële termen: commerciële mediadiensten op aanvraag. De regels gelden voor bijvoorbeeld online videotheken en aanbieders van uitzendinggemistdiensten. Diensten dus die min of meer lijken op televisie. Zij moeten zich bij het Commissariaat aanmelden. Wij kunnen vervolgens controleren of zij zich met hun video-aanbod houden aan de regels op het gebied van reclame, sponsoring en de bescherming van minderjarigen."

Hoofdstuk 6

Internationale afstemming

Een groeiend aantal internationale mediabedrijven ont-plooit activiteiten binnen de Nederlandse mediasector. Mondiale marktleiders als Google, Facebook en Youtube hebben hier een steeds nadrukkelijker aanwezigheid in de media, maar vallen buiten de jurisdictie van de Nederlandse Mediawet. Het Commissariaat acht intensieve samenwerking tussen toezichthouders in verschillende Europese landen ook daarom van groot belang.

Een andere significante internationale ontwikkeling is dat 'Brussel' steeds meer de wettelijke kaders bepaalt voor toezicht op commerciële media-instellingen. Om uitvoeringsproblemen voor te zijn, is een directe lijn juist in verband met uitvoeringsvragen met de Europese Commissie van groot belang, zeker nu veel media-instellingen vanuit Nederland op andere landen gericht zijn. Het Commissariaat neemt deel aan het 'European Platform of Regulatory Authorities' (EPRA), het overlegplatform van Europese toezichthouders op de audiovisuele media. Het Commissariaat is een van de 'founding fathers' van dit in 1995 opgerichte netwerk, dat tweemaal per jaar een conferentie houdt. De bijeenkomsten worden bezocht door de EPRA-leden uit meer dan 40 landen en door waarnemers als de Europese Commissie, de Raad van Europa en het EAO, de 'European Audiovisual Observatory'. Sinds kort woont ook de OVSE, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, de vergaderingen bij. Samen met enkele andere toezichthouders, uit bijvoorbeeld het Verenigd Koninkrijk, België, Frankrijk en Italië, speelt het Commissariaat een actieve rol binnen het netwerk.

In mei 2012 vond de 35e EPRA-bijeenkomst plaats, in de Sloveense kustplaats Portoroz. Daar werd gesproken over de reikwijdte van de richtlijn Audiovisuele mediadiensten. Het Commissariaat gaf een presentatie over de Nederlandse beleidsregels omtrent de classificatie van commerciële mediadiensten op aanvraag en de registratie daarvan. Ook kwam 'community radio', tot op zekere hoogte vergelijkbaar met Nederlandse lokale omroepen, ter sprake. Daarbij lag de nadruk op het belang van dergelijke kleine stations voor de diversiteit en pluraliteit van het radioaanbod. Commerciële communicatie in nieuws- en achtergrondprogramma's was eveneens gespreksonderwerp. In een plenaire sessie had een bredere discussie plaats over commerciële communicatie binnen nieuwe diensten als Connected TV. De 36e EPRA-vergadering, die eind november in Jeruzalem zou plaatsvinden op uitnodiging van de Second Authority for

Television and Radio in Israel, werd afgelast vanwege het juist toen hoogopgelopen conflict in de Gazastrook.

Contact Comité

Het Commissariaat is betrokken bij het Contact Comité. In dit internationale overlegorgaan van de EU-lidstaten spreken de nationale ministeries voor mediawetgeving over de uitleg en toepassing van de richtlijn audiovisuele mediadiensten. Dat gebeurt onder voorzitterschap van de Europese Commissie. Tijdens een bijeenkomst op 8 juni in Brussel werd onder meer gesproken over de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van deze richtlijn, mogelijke inbreukprocedures, de naleving van de richtlijn en de herziening van de Interpretatieve Mededeling Reclame. Aan bod kwam ook Connected TV, dat in 2012 een aantal keer het hoofdthema was van werkgroepbijeenkomsten. Hoewel on-demand kijken via bijvoorbeeld Connected TV toeneemt, betreft dit nog steeds een kleine groep kijkers. De penetratie van zogeheten smart-tv's in de Europese huishoudens is relatief laag en als een huishouden beschikt over een smart-tv, wil dat nog niet zeggen dat zo'n toestel ook is aangesloten op het internet.

Eind oktober was er een speciaal aan Connected TV gewijde conferentie. Deze vond onder het Cypriotisch voorzitterschap van de EU plaats in Limassol. Het congres stond in het teken van drie O's: Optimism, Opportunities, Options. Een breed gedragen conclusie tijdens het congres was de verwachting dat on-demanddiensten steeds meer in belang toenemen en het lineaire aanbod meer en meer beperkt zal blijven tot live-uitzendingen. Over de behoefte aan regulering lopen de meningen uiteen. Sommigen zijn voorstander van specifieke regulering van Connected TV, vanwege de technische mogelijkheden om aan programma's (commerciële) informatie toe te voegen zonder dat de oorspronkelijk rechthebbenden daar invloed op kunnen uitoefenen. Anderen vinden het te vroeg voor specifieke regelgeving op Europees niveau en bevelen aan verdere ontwikkelingen af te wachten.

Wergroep EU Toezichthouders

Het Commissariaat is in Brussel ook vertegenwoordigd in de Wergroep EU Toezichthouders. Dit eveneens door de Europese Commissie voorgezeten orgaan staat vooral stil bij de implicaties van de Europese regelgeving voor de toezichtpraktijk. In dit verband heeft het Commissariaat in 2012 deelgenomen aan een speciale bijeenkomst over Connected TV.

Euregiolators

Op 20 januari 2012 werd in Hilversum de vierde vergadering van de Euregiolators gehouden. Sinds enige jaren maakt het Commissariaat deel uit van de Euregiolators. In dit overlegplatform spreken de toezichhouders van België, Nederland, Luxemburg en de aan de Euregio grenzende deelstaten van Duitsland over toezichtzaken van gemeenschappelijk belang. Om de onderlinge samenwerking verder te versterken, heeft het Commissariaat een bezoek gebracht aan de collega's van de Landesanstalt für Medien Nordrhein-Westfalen (LfM), de toezichthouder van de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen. Daar is gesproken over een uitwisselingsproject tussen beide toezichthouders en zijn voorbeelden getoond van nieuwe reclametechnieken van commerciële zenders.

Voorbeeld in Europa

Volgens een Europees onderzoek naar de onafhankelijkheid van toezichthouders op audiovisuele media, gepubliceerd door het Hans Bredow Instituut, is het Commissariaat een voorbeeld van best practice in Europa. Het Nederlandse toezicht scoort zeer goed op de dimensies status en bevoegdheden, financiële zelfstandigheid, zelfstandigheid van beslissers en kennis.

Buitenlandse toezichthouders en media-instellingen zien het Commissariaat als een bron van kennis en ervaring en dientengevolge als interessante gesprekspartner. Jaarlijks komen delegaties voor oriëntatie en overleg naar Hilversum. In 2012 sprak het Commissariaat met delegaties uit Zuid-Korea (18 april) en China (12 juni, 6 september en 4 december). De buitenlandse gasten waren met name geïnteresseerd in de bescherming van minderjarigen (de Kijkwijzer) en het metatoezicht door het Commissariaat, co-regulering in het algemeen, hoe om te gaan met web TV- en Connected TV-ontwikkelingen en ook in het beleid inzake mediadiensten op aanvraag.

Hoofdstuk 7

Advisering

De gezaghebbende rol binnen de mediawereld en de gedegen kennis van dit werkveld maken het Commissariaat tot een veel gevraagd adviseur in mediazaken. Periodiek brengt het adviezen uit over meerjarenbegrotingen van de publieke omroep, over het concessiebeleidsplan, over de prestatieovereenkomst en over aanvragen voor erkenningen. Buiten deze wettelijk verankerde adviezen krijgt het Commissariaat regelmatig het verzoek advies te geven bij bijzondere kwesties.

Programmagegevens

Per 1 januari 2013 is de wijziging van de Mediawet 2008 van kracht waardoor het private partijen als dagbladuitgevers is toegestaan gegevens over radio- en tv-programma's te publiceren. Deze wijziging volgde op een amendement, in april 2012 ingediend door de Tweede Kamerleden Van der Ham en Van Miltenburg.

Private partijen zoals dagbladuitgevers hebben zich jarenlang ingespannen om een einde te maken aan het monopolie van de publieke omroep op de programmagegevens. Doel hiervan was het creëren van de mogelijkheid ook zelf een tv-gids op de markt te brengen. Op verzoek van de minister bracht het Commissariaat in mei 2011 het rapport 'Is er nog iets op TV?' uit. Hierin adviseert het Commissariaat over de wijze waarop de programmagegevens op een zorgvuldige manier beschikbaar kunnen worden gesteld, rekening houdend met de grote (financiële) belangen van uitgevers en omroepen. Het Commissariaat heeft vervolgens tot taak gekregen deze tweejaarlijkse herberekening uit te voeren. In 2012 is de basis gelegd voor deze tweejaarlijkse advisering.

Meerjarenbegroting NPO

Zoals elk jaar adviseerde het Commissariaat de minister in 2012 over de meerjarenbegroting van de NPO. In het advies over de meerjarenbegroting 2013-2017 nam het Commissariaat onder meer prestatieafspraken, beleidsdoelstellingen en de concrete begroting van de NPO in ogenschouw. Over de budgetaanvraag voor 2013 heeft het Commissariaat positief kunnen oordelen. Met betrekking tot de transparantie van de meerjarenbegroting hebben het Commissariaat en de NPO in het verslagjaar bovendien goede afspraken gemaakt. Het gebrek aan samenhang tussen de beleidsvoornemens en de begrote lasten en baten over de jaren 2014-2017 in de meerjarenbegroting leidt

ertoe dat het Commissariaat de minister niet kan adviseren over dat onderdeel van de MJB.

Nieuw aanbodkanaal voor nieuwsfragmenten

In de meerjarenbegroting vraagt de NPO toestemming voor een NOS Nieuwsfragmentenkanal, vol korte, reclamevrije nieuwsfragmenten die zijn geproduceerd door de NOS of een andere publieke omroep. De fragmenten kunnen door derden, bijvoorbeeld kranten, worden geplaatst op hun eigen sites, waarbij steeds duidelijk zal zijn dat het materiaal betreft van de publieke omroep. Omdat op zo'n site maximaal 30 procent van het videoaanbod NOS-content mag zijn, blijft de marktimpact beperkt, al zullen aanbieders van betaalde nieuwsvideo's het gratis NOS-aanbod als concurrerend ervaren. Het Commissariaat heeft geoordeeld dat dit kanaal past binnen de taakopdracht van de publieke omroep.

Advies prestatieovereenkomst

Met betrekking tot de prestatieovereenkomst over het realiseren van samenhangende video- en audiopaletten die de NPO met de minister heeft afgesloten, constateerde het Commissariaat dat de NPO in 2011 vrijwel alle jaarlijkse afspraken heeft nageleefd. Van de twintig jaarlijks na te leven prestatieafspraken zijn twee prestaties niet gerealiseerd. Alleen het bereik van Nederland 3 onder de doelgroep 20-34 jaar bleef achter, net als het bereik van het totale radioaanbod. De NPO zal het profiel van Nederland 3 aanscherpen en zich inspannen om het bereik van Radio 1, 2, 4 en 6 onder jongere publieksgroepen te vergroten.

Einde Wereldomroep

Op 31 december 2012 zond de Wereldomroep zijn laatste programma uit. Per 1 januari 2013 eindigde het bestaan als publieke media-instelling. De taak van het Commissariaat om advies te geven over de begroting van deze omroep komt daarmee te vervallen.

Friciekosten

In 2012 heeft het Commissariaat de minister geadviseerd over de aanvragen voor vergoeding van frictiekosten door de publieke omroepen. Daarnaast moest getoetst worden of de media-instellingen de vergoedingen die over het afgelopen jaar zijn toegekend, hebben besteed aan het doel waarvoor ze zijn verstrekt.

Rechtmatige besteding van publieke middelen door de publieke omroepen blijft een speerpunt in het toezichtbeleid van het Commissariaat. In tijden van bezuinigingen op het mediabudget vormen de advisering over de aanvraag frictiekosten en het toezicht op de aanwending van de verkregen vergoedingen extra taken voor het Commissariaat. De omroepen maken deze kosten in het kader van de bezuinigingen, die leiden tot fusies en verdwijnen van honderden arbeidsplaatsen. Om de frictiekosten op te vangen had de minister in 2011 besloten de prijsindex van 2012 niet toe te kennen en het op die manier vrijgekomen budget in de Algemene Mediareserve te reserveren. Inmiddels zijn de eerste bezwaarschriften ingediend tegen de vastgestelde hoogte van de vergoedingen. Aan het Commissariaat is gevraagd om vanuit een financiële invalshoek input te leveren voor de beslissingen op deze bezwaren.

Uitvoeringstoetsen

Het is een vast gebruik dat het ministerie bij wijzigingen van de Mediawet en het Mediabesluit zijn voorstellen voorlegt aan het Commissariaat, voor toetsing op handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid. In 2012 zijn twee uitvoeringstoetsen uitgevoerd.

In het eerste geval betrof het een wetsvoorstel waarmee een nieuw systeem wordt geïntroduceerd om te verzekeren dat het wettelijk minimumpakket op de kabel pluriform is samengesteld. In het wetsvoorstel verdwijnen de programmaraden die tot nu toe zwaarwegend advies over samenstelling van het pakket uitbrengen aan de kabelexploitanten. Het wetsvoorstel is in behandeling bij de Tweede Kamer.

In de tweede uitvoeringstoets is het wetsvoorstel beoordeeld dat de grote hervormingen in het publieke bestel regelt, zoals de fusies tussen omroepverenigingen en de verplichte aansluiting van de 2.42-instellingen bij een omroepvereniging of een taakorganisatie. Daarnaast zijn onder meer nieuwe regels opgenomen voor ledenwerving (geen cadeautjes meer) en wordt het toezichtinstrumentarium van het Commissariaat uitgebreid. Dit wetsvoorstel wordt in 2013 in de Tweede Kamer behandeld en zal na parlementaire goedkeuring naar verwachting op 1 januari 2014 in werking treden.

Hoofdstuk 8

Mediamonitor

Als onafhankelijke en terzake deskundige instantie registreert en analyseert het Commissariaat sinds 2001 in zijn Mediamonitor de ontwikkelingen binnen de mediasector. De monitor maakt het mogelijk vroegtijdig ontwikkelingen te onderkennen die de pluriformiteit en onafhankelijkheid van informatievoorziening kunnen bedreigen.

Jaarlijks volgt de Mediamonitor de ontwikkelingen op de gebruikersmarkten voor dagbladen, tijdschriften, radio, televisie en internet en de activiteiten van de grote spelers. Ook is er een focus op de nieuws- en opiniefunctie, waarbij pluriformiteit, onafhankelijkheid en gebruik van nieuwstittels worden gemonitord. De nadruk ligt op de opiniemacht die, anders dan marktmacht, verder gaat dan de economische positie van een mediabedrijf.

In de Mediamonitor die het Commissariaat in juni 2012 uitbracht, komt ook de distributiemarkt aan de orde, waar Ziggo, KPN en UPC de dienst uitmaken. Wanneer de markten van dagbladen, radio en televisie bij elkaar worden genomen (= 300%), heeft de NPO veruit het grootste marktaandeel (65,2 procent). Op de tweede plaats staat TMG (42,2 procent) en op de derde De Persgroep (27,4 procent).

De krantenoplagen dalen. De papierkosten stijgen. Digitale activiteiten worden opgezet. Toch zijn bij TMG en Wegener de inkomsten uit de betaalde papieren oplage een groter deel gaan uitmaken van de totale omzet dan voorheen. In 2007 zorgden de inkomsten uit de papieren oplage bij TMG nog voor 39 procent van de omzet, in 2011 is dat 47 procent. Bij Wegener steeg het aandeel aan opbrengsten uit betaalde dagbladen in de omzet van 34 procent in 2007 naar 40 procent in 2011.

Dagbladen en publiekstijschriften bereiken steeds minder mensen en de gemiddelde televisiekijktijd blijft, na een tijdelijke stijging, in 2011 steken op 191 minuten per dag. Niet alleen het gebruik van internet neemt licht toe, ook naar radio wordt, met gemiddeld 203 minuten per dag, meer dan ooit geluisterd.

In 2012 heeft het Commissariaat ook gewerkt aan een thematische editie van de Mediamonitor, die begin 2013 wordt gepubliceerd. Hierin staat de vraag centraal hoe het analoge audiovisuele media-aanbod zich verhoudt tot het

digitale aanbod. Beschikt de gebruiker van digitale kanalen over een ander aanbod dan zijn analoge medegebruiker? Wat is er nog meer te lezen, horen en zien en wordt dit aanbod ook daadwerkelijk gebruikt? En wat betekent dit voor de diversiteit en de pluriformiteit van het aanbod? Vier door het Commissariaat uitgevoerde onderzoeken bieden een eerste indicatie van het verruimde digitale aanbod. Daarnaast gaan drie gastauteurs vanuit hun eigen expertise in op het mediagebruik dat, door de komst van digitale technieken, aan verandering onderhevig is.

"Regelmatig wordt vroeg op de avond, als mijn kinderen zitten te kijken, grove taal gebruikt en komen beelden voorbij met seks en geweld. Wilt u er op toezien dat dit niet meer gebeurt?"

"Klachten over uitzendtijden van materiaal dat mogelijk schadelijk is voor kinderen, kunt u indienen bij Kijkwijzer. Dit instituut beoordeelt of de beelden al dan niet te vroeg zijn uitgezonden en kan de omroep daarop aanspreken. Kijkwijzer baseert zich op een indeling van beeldmateriaal naar mogelijke schadelijkheid voor bepaalde leeftijdscategorieën. Die indeling bepaalt het tijdstip van uitzending. Het Commissariaat ziet toe op de indeling van Kijkwijzer en brengt daarover elk jaar advies uit aan de overheid."

Hoofdstuk 9

Vaste boekenprijs

Het Commissariaat voor de Media ziet toe op de naleving van de Wet op de vaste boekenprijs (Wvbp), die beoogt een breed en gevarieerd aanbod van boeken te bevorderen. Volgens deze wet, die op 1 januari 2005 in werking trad, geldt een vaste verkoopprijs voor alle Nederlands- en Friestalige boeken en voor bladmuziek.

Het Commissariaat spant zich in om de branche goed te informeren over deze wet. In 2012 werden per maand gemiddeld 70 vragen van uitgevers en boekverkopers over de toepassing van de wet beantwoord. De meeste vragen hadden betrekking op voorgenomen promotieacties van uitgevers, kortingsmogelijkheden voor boekverkopers en de rechtmatigheid van acties met boeken. Ook werden maandelijks ongeveer 50 vragen en verzoeken behandeld met betrekking tot het melden en wijzigen van boekenprijzen via de website van het Commissariaat. Daarnaast organiseerde het Commissariaat bij een uitgever een workshop over de vaste boekenprijs.

Combinatie boek met e-boek of app

In 2012 heeft het Commissariaat zich uitgesproken over de vraag of de combinatie van een boek met een e-boek of app kan worden aangemerkt als een boek in de zin van de Wvbp. De e-boeken en apps in kwestie moeten dan ondersteunende informatiedragers zijn. Het Commissariaat stelde vast dat de boeken en de bijbehorende e-boeken of apps zelfstandig konden worden gebruikt. De e-boeken en apps boden geen ondersteunende informatie ten aanzien van de inhoud van de papieren boeken en konden dus niet worden geclassificeerd als ondersteunende informatiedragers. Daarmee voldeden de combinaties van deze (papieren) boeken en de e-boeken of apps niet aan de wettelijke definitie van 'boek'. De uitgevers hadden een vaste prijs voor de (papieren) boeken moeten vaststellen. Daarnaast hadden ze een combinatieprijs moeten vaststellen voor de combinatie van de boeken met de e-boeken of apps.

Gebleken is dat diverse uitgevers een boek met een e-boek of app als blijvende combinatie op de markt willen brengen. Uit het oogpunt van innovatie is het wenselijk dergelijke nieuwe productvormen mogelijk te maken. Het Commissariaat heeft dan ook met het Ministerie van OCV en met brancheorganisaties overlegd hoe de regels daartoe kunnen worden aangepast. Uiteindelijk is de voorgestelde wijziging niet voorgelegd aan de Tweede Kamer.

Voorgenomen wijzigingen Wet op de vaste boekenprijs

In december 2011 heeft de Tweede Kamer ingestemd met een aantal wijzigingen in de regels over de vaste boekenprijs. Daarbij ging het onder meer om het opnieuw invoeren van de werknemerskorting en het afschaffen van de vaste prijs voor buitenlandse bladmuziekuitgaven. Op verzoek van de Tweede Kamer wordt bovendien een kortingsmogelijkheid voor auteurs opgenomen.

De Tweede Kamer heeft daarnaast ingestemd met het amendement De Liefde/Voordewind tot het uitzonderen van een bepaalde categorie studieboeken die door instellingen voor hbo en wo zijn voorgeschreven. Eind 2012 was het wetsvoorstel in behandeling bij de Eerste Kamer. Daarbij werden kritische vragen gesteld over de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van dit voorstel. De wetswijzigingen die door de Eerste Kamer werden aangenomen, treden naar verwachting in werking op 1 juli 2013.

Verkoop nieuwe boeken als tweedehands

Het Commissariaat heeft in het verslagjaar een boete van € 15.000 opgelegd aan een verkoper die via de website van een boekverkoper nieuwe boeken met korting verkocht als tweedehands. Dat de boeken werden verkocht via het onderdeel van de website dat bestemd was voor tweedehands boeken, maakte ze nog niet tweedehands. De verkoper verkocht de boeken als nieuw en zodoende trad hij op als verkoper in de zin van de Wvbp en had hij de vaste boekenprijs moeten toepassen. Ook verder was niet gebleken dat de verkoper de boeken als eindafnemer in gebruik had genomen. Dit gezien de verklaring van verkoper dat het om nieuwe boeken ging, de staat van de aangekochte boeken en het grote aantal dat is verkocht. De verkoper had de boeken voor de vaste prijs moeten verkopen.

Cashback

In december 2012 deed de Hoge Raad uitspraak inzake de verkoop van boeken via het cashbackprogramma Splinq. In het jaar daarvoor had het gerechtshof Amsterdam in een civiele procedure geoordeeld dat de verkoop van boeken via dit programma er niet toe leidt dat boekverkopers ongeoorloofde korting op boeken verstrekken. Splinq deelt de advertentie-inkomsten die zij van boekverkopers ontvangt met consumenten die bij Splinq zijn aangesloten. Uit het

oogpunt van een gelijk speelveld voor boekverkopers vond het Commissariaat het van belang om het oordeel van het hof Amsterdam voor te leggen aan de Hoge Raad. Deze oordeelde dat het verkopen van boeken via dit cashbackprogramma niet in strijd is met de Wet op de vaste boekenprijs. Dat de verkoop tot stand komt via het cashbackprogramma van SplinQ leidt er niet toe dat de verkoper ongeoorloofde korting verstrekt. Volgens de Hoge Raad zijn boekverkopers niet verantwoordelijk voor het feit dat SplinQ de advertentie-inkomsten deelt met consumenten die bij het cashbackprogramma zijn aangesloten.

De Tweede Kamer heeft in 2011 ingestemd met een wetsvoorstel dat tot doel heeft te voorkomen dat boekverkopers aan dergelijke cashbackprogramma's deelnemen. In de toelichting is aangegeven dat het, gezien het gesloten stelsel van de vaste boekenprijs, ongewenst is dat boekverkopers aan directe of indirecte vormen van korting deelnemen. De Eerste Kamer behandelt dit wetsvoorstel naar verwachting in februari 2013.

Nieuwsbrief Vaste Boekenprijs

Het Commissariaat beoogt met de Nieuwsbrief Vaste Boekenprijs iedereen te bereiken die belang heeft bij actuele informatie over de vaste boekenprijs. In 2012 is de laatste

papieren editie van deze nieuwsbrief verschenen. Volgende edities worden alleen nog digitaal verspreid. De digitale nieuwsbrief zal onder meer de mogelijkheid bieden om door te klikken naar de volledige tekst van besluiten van het Commissariaat, naar uitspraken van de rechtbank en naar relevante parlementaire stukken. Daarnaast maakt de overgang naar een digitale nieuwsbrief het mogelijk op elk gewenst moment informatie te verstrekken over ontwikkelingen ten aanzien van de vaste boekenprijs, zoals wetswijzigingen die op stapel staan. In de laatste papieren nieuwsbrief is aangegeven dat iedereen zich gratis kan abonneren op de digitale versie door een mailtje te sturen naar boekenprijs@cvdn.nl.

Aanbesteding beheer en hosting webomgeving

In 2012 werd een Europese aanbestedingsprocedure voor het beheer en de hosting van de webomgeving vaste prijzen doorlopen. Deze webomgeving stelt uitgevers en importeurs van boeken en bladmuziekuitgaven in staat de prijzen die zij voor hun uitgaven hebben vastgesteld, bij het Commissariaat te melden. Het Commissariaat publiceert deze prijzen vervolgens via een vrij toegankelijke website. De aanbestedingsprocedure heeft ertoe geleid dat de opdracht aan een nieuwe leverancier is gegund.

Sanctiebeschikkingen 2012

Datum	Betrokkene	Overtreding	Artikelen	Bbete
10 januari	De Grote Speelgoedwinkel.nl	Ongeoorloofde korting op kinderboeken	artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
07 februari	De Volkskrant B.V.	Korting op boeken	artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
06 maart	Uitgeverij Blauwdruk	Niet melden bijzondere prijs	artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
06 maart	Spider Graphics B.V.	Niet melden vaste prijs, korting op boeken, niet voldoen aan medewerkingsplicht	artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp, artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp, artikel 5:20 Awb	€ 502,-
06 maart	VBK Media	Niet tijdig melden opheffing vaste prijs	Artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
03 april	Dutch Media Uitgevers B.V.	Niet (juist) melden combinatieprijs, niet (tijdig) melden vaste prijs	artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 2,-
03 april	Dutch Media Uitgevers B.V.	Niet juist en niet tijdig melden combinatieprijs, niet voldoen aan mededelingsplicht	artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp, artikel 1, eerste lid, Rvbp, artikel 5:20 Awb	€ 501,-
01 mei	Utrechtse Historische Studentenkring	Korting op studieboeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1.000,-
01 mei	Veen Magazines B.V.	Korting op boeken	artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 2.000,-
12 juni	Mo'Media	Niet op juiste wijze vaststellen en melden vaste prijs voor taalgidsen.	Artikel 2 Wvbp, artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€1,-
14 augustus	Verkoper A-Riklin	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 15.000,-
18 september	Nederlands Dagblad	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 7.500,-
09 oktober	Boom Uitgevers Amsterdam B.V.	Niet op juiste wijze vaststellen en melden vaste prijs	Artikel 2, artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
06 november	De Boekenzoek	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
06 november	Evangelische Omroep	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
06 november	Postkantoor Osdorp	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-

Beslissingen op bezwaar 2012

Datum	Betrokkene	Onderwerp	Besluit
20 maart	Boekenwarenhuis B.V.	Bezwaar tegen boete wegens korting op boeken	Het Commissariaat verklaart het bezwaar van Boekenwarenhuis B.V. ongegrond.

Bestuurlijke rechtsoordelen 2012

Datum	Betrokkene	Artikelen	Rechtsoordeel
15 mei	Conolly Zangacademie	Artikel 1, onderdeel b, Wvbp	Beknpte schriftelijke handleiding dient ter ondersteuning van instructie cd. Uitgave kan niet worden aangemerkt als boek in de zin van artikel 1, onderdeel b, Wvbp.
29 mei	Van Oorschoot	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	Voorgenomen geldelijke voordelen voor leden Van Oorschoot Vrienden zijn in niet in overeenstemming met artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp.
10 juli	Uitgeverij De Pareltoen	Artikel 1, onderdeel b, Wvbp	Klusjeskalender met kleurplaten kan niet worden aangemerkt als boek in de zin van artikel 1, onderdeel b, Wvbp.
14 augustus	Nederlands Uitgeversverband	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp en artikel 6, eerste lid, onderdeel b, Wvbp	Door faillissement van Libridis is (de curator van) Libridis niet gehouden om bij verkoop van boeken aan eindafnemers de vaste prijs toe te passen. Indien (de curator van) Libridis deze boeken aan een opkoper verkoopt en deze opkoper de boeken vervolgens aan eindafnemers verkoopt, kan deze opkoper echter geen beroep doen op genoemde uitzondering maar is deze opkoper als verkoper gehouden de vaste prijs toe te passen.

WOB-verzoeken

Datum	Indiener	WOB-verzoek	Besluit
15 mei	Medische Faculteitsvereniging Groningen Panacea	Verzoek om openbaarmaking van alle documenten die een relatie hebben met de informatieverzoeken van het Commissariaat aan Panacea	Het Commissariaat besluit tot inwilliging van het verzoek van Panacea tot openbaarmaking van de documenten waarom is verzocht.
04 december	Studystore B.V.	Verzoek om openbaarmaking van alle documenten die betrekking hebben op een informatieverzoek van het Commissariaat aan Studystore B.V.	Het Commissariaat besluit tot inwilliging van het verzoek van Studystore B.V. tot openbaarmaking van de documenten waarom is verzocht.

Overige besluiten 2012

Datum	Betrokkene	Onderwerp	Besluit
15 mei	Koninklijke Boekverkopersbond	Actie Boekenwarenhuis B.V. en Sanoma Media Netherlands B.V.	Boekenwarenhuis heeft bij verkoop van boeken tegen inlevering van zegels uit weekblad Story geen ongeoorloofde korting op boeken toegepast. Het verzoek van de Koninklijke Boekverkopersbond om handhaving tegen Boekenwarenhuis op te treden, wordt afgewezen.
17 april	ECl	Actie van ECl en Rabobank	ECl heeft niet in strijd met artikel 10 Wvbp gehandeld door boeken die langer dan twee jaar geleden zijn uitgegeven en de laatste 12 maanden niet meer zijn ingekocht beneden de vaste prijs te verkopen.
09 oktober	ECl	Verzoek uitstel betaling bestuurlijke boete	Het Commissariaat wijst het verzoek van ECl om uitstel van betaling van de bestuurlijke boete af.

Rechterlijke uitspraken

PS Media

De rechtbank Utrecht heeft op 15 juni 2012 uitspraak gedaan in het beroep dat PS Media had ingesteld tegen het besluit van het Commissariaat om PS Media een boete van € 10.000,- op te leggen. PS Media bood in een offerte voor een aanbesteding door Waterschap Brabantse Delta een geldelijk voordeel in de vorm van een zogenaamde negatieve servicefee. In dit aanbestedingstraject ging het, naast de levering van tijdschriften, om boeken die onder de Wet op de vaste boekenprijs vallen. De rechtbank deelde het oordeel van het Commissariaat dat PS Media ongeoorloofde korting op boeken had verstrekt en verklaarde het beroep ongegrond.

ECI

Op 21 augustus 2012 deed de rechtbank Utrecht uitspraak in het beroep van ECI tegen het besluit van het Commissariaat over een actie met de Millenniumtrilogie van Stieg Larsson. Het Commissariaat had ECI een boete van € 15.000,- opgelegd, omdat de boekenclub bij verkoop van de boeken uit de Millenniumtrilogie niet de door de uitgever vastgestelde (bijzondere) boekenclubprijs had toegepast. De rechtbank volgde het Commissariaat dat van oordeel was dat er geen andere boekenclubprijs geldt in de periode dat voor een boek een actieprijs van toepassing is. Het beroep van de boekenclub werd ongegrond verklaard. ECI heeft tegen deze uitspraak hoger beroep ingesteld.

Hoofdstuk 10

FINANCIËLE VERANTWOORDING 2012

Volgens artikel 34 van de Kaderwet ZBO's, uitgewerkt in het handboek Financiële Verantwoording Commissariaat voor de Media, dient een jaarrekening te worden opgesteld, waarin zowel de apparaatskosten als het beheer (financiering van de media-instellingen) zijn opgenomen. Deze jaarrekening dient voor 15 maart 2013 bij het ministerie van OCW te worden ingediend en behoeft de instemming van de bewindvoerder van OCW. Het ministerie heeft uitstel verleend tot 15 april 2013.

De jaarrekening is in de vergadering van 15 april 2013 door het College van Commissarissen vastgesteld.

De financiële verantwoording apparaat en beheer is door de accountant gecontroleerd en voorzien van een controleverklaring.

Op de volgende pagina's staat de verkorte jaarrekening van het apparaat en de subsidieverlening aan de media-instellingen zoals die is opgenomen in de jaarrekening van het beheer.

De in deze verkorte jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Commissariaat voor de Media.

10.1 ALGEMENE TOELICHTING

Waarderingsgrondslagen

Voor zover niet anders is vermeld, zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingprijs onder aftrek van daarop gebaseerde afschrijvingen. De afschrijvingen zijn conform het Handboek Financiële Verantwoording Commissariaat voor de Media. Bedrijfsgebouwen worden in 40 jaar afgeschreven op basis van annuïteiten. Het hierbij gehanteerde rentepercentage is 5%. Dit was het geldende rentepercentage van een langlopende hypotheek op het moment van de investering. Groot onderhoud wordt in 10 jaar lineair afgeschreven, inventaris in 5 jaar, installaties worden in 5 tot 15 jaar afgeschreven en hard- en software in 4 jaar.

Debiteuren

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van nodig geachte voorzieningen voor mogelijk oninbare vorderingen.

Investeringsubsidies

De van het Ministerie van OCW ontvangen investeringssubsidies ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden gerubriceerd onder de bestemmingsreserve. Jaarlijks wordt via de resultaatbestemming een bedrag van de bestemmingsreserve overgeheveld naar de algemene reserve. Dit bedrag correspondeert met de afschrijvingskosten van de materiële vaste activa, die aangeschaft zijn met de betreffende investeringssubsidies.

Voorziening reorganisatiekosten

In verband met de afgekondigde reorganisatie is in de jaarrekening een voorziening getroffen voor te verwachten kosten van wachtgeldverplichtingen en frictiekosten.

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld wordt gevormd voor toekomstige en reeds ingegane wachtgeldverplichtingen voor medewerkers en commissarissen. De voorziening wordt gewaardeerd op nominale waarde waarbij wordt ingeschat in welke mate de betreffende medewerker of commissaris gebruik zal maken van de wachtgeldaanspraak.

Voorziening jubileumuitkering

De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde en betreft de verplichting van toekomstige jubileumuitkeringen gebaseerd op de arbeidsvoorwaarden. Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met de kans dat medewerkers de organisatie vroegtijdig verlaten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten en lasten worden in de jaarrekening opgenomen onverschillig of zij tot ontvangsten of uitgaven in dat boekjaar hebben geleid. Uitgangspunt daarbij is de toerekening van baten en lasten aan de periode waarop zij betrekking hebben, daarbij rekening houdend met het verband tussen die baten en lasten.

Winsten worden slechts opgenomen indien zij zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toegekende subsidiebedragen aan media-instellingen worden pas in de exploitatierekening verwerkt als ze

definitief zijn vastgesteld door het ministerie van OCW. Subsidies die niet voortvloeien uit de mediabegroting en waar het ministerie van OCW ook niet op een andere wijze een dekking voor geeft, komen via de exploitatierekening ten laste van het Bestemmingsfonds (Algemene Media Reserve).

10.2 BALANS APPARAAT PER 31 DECEMBER (na resultaatbestemming)

Bedragen x (€ 1.000)

ACTIVA	2012		2011	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	4.441		4.483	
Installaties	132		133	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	314		354	
		4.887		4.970
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Debiteuren	788		1.812	
Overlopende activa	3.771		582	
		4.559		2.394
Liquide middelen		1.399		1.081
TOTAAL		10.845		8.445

Bedragen x (€ 1.000)

PASSIVA	2012		2011	
EIGEN VERMOGEN				
Algemene Reserve	2.503		3.599	
Bestemmingsreserves	1.925		1.925	
		4.428		5.524
VOORZIENINGEN				
Voorziening reorganisatiekosten	2.968		0	
Overige voorzieningen	1.917		1.022	
		4.885		1.022
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Vooruit ontvangen	40		40	
Crediteuren	178		117	
Belastingen en (sociale) premies	150		137	
Overige schulden	1.164		1.605	
		1.532		1.899
TOTAAL		10.845		8.445

10.3 EXPLOITATIEREKENING APPARAAT

Bedragen x (€ 1.000)

	2012	Begroting	2011
BATEN			
Bijdrage OCW	4.802	4.751	4.728
Bijdrage OCW in frictiekosten/ reorganisatiekosten	3.051	0	0
Overige baten/bijzondere baten	1.358	1.300	1.400
<i>Som der baten</i>	<i>9.211</i>	<i>6.051</i>	<i>6.128</i>
LASTEN			
Lonen en salarissen	4.066	3.006	3.039
Sociale lasten	1.016	731	793
Afschrijving op materiële vaste activa	282	324	356
Overige lasten	1.981	2.016	1.986
Bijzondere lasten	2.968	0	0
<i>Som der lasten</i>	<i>10.313</i>	<i>6.077</i>	<i>6.174</i>
Bedrijfsresultaat	-1.102	26	-46
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	6	26	18
Exploitatieresultaat	-1.096	0	-28
Bestemming van het resultaat:			
Onttrekking/toevoeging Algemene Reserve	-1.096	31	22
Onttrekking bestemmingsreserve	-0	-31	-50
	-1.096	0	-28

10.4 TOELICHTING OP DE BALANS APPARAAT

Bedragen x (€ 1.000)

Materiële vaste activa

Het verloop in 2012 is als volgt weer te geven:

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
<i>Saldo per 1 januari</i>				
Aanschafwaarden	5.241	824	3.016	9.081
Cumulatieve afschrijvingen	-758	-691	-2.662	-4.111
Boekwaarde	4.483	133	354	4.970
<i>Mutaties in het boekjaar</i>				
Investerings	25	15	159	199
Afschrijvingen	-67	-16	-199	-282
Saldo	-42	-1	-40	-83
<i>Saldo per 31 december</i>				
Aanschafwaarden	5.266	839	3.175	9.280
Cumulatieve afschrijvingen	-825	-707	-2.861	-4.393
Boekwaarde	4.441	132	314	4.887

De bedrijfsgebouwen worden in 40 jaar afgeschreven op basis van annuïteiten. Het hierbij gehanteerde interestpercentage is 5%. Groot onderhoud wordt in 10 jaar lineair afgeschreven, inventaris in 5 jaar, installaties worden in

5 tot 15 jaar afgeschreven en hard en software in 4 jaar. Over de waarde van de grond ad € 476.000 wordt niet afgeschreven. De WOZ-waarde van het pand bedraagt per 1 januari 2012 € 3.276.000.

Vorderingen

	2012	2011
Debiteuren		
Debiteuren	913	1.888
Voorziening voor oninbaarheid	-125	-76
	788	1.812

Overlopende activa		
Te ontvangen interest	0	4
Te ontvangen opbrengsten inzake toezichtkosten	825	561
Voorziening voor oninbaarheid	-50	0
Te ontvangen subsidie (i.v.m. reorganisatie)	2.968	0
Te ontvangen subsidie (Amendement Van Dam/VBP)	11	3
Vooruitbetaalde kosten/overige nog te ontvangen bedragen	17	14
	3.771	582

Liquide middelen

	2012	2011
Ministerie van Financiën	1.396	1.080
ING Bank	3	1
	1.399	1.081

De liquide middelen zijn vrij opvraagbaar. In het kader van het Schatkistbankieren is een rekening bij het ministerie van Financiën in gebruik die gekoppeld is aan een ING-rekening die geen saldi vertoont, maar waar wel alle mutaties te

zien zijn. Via zogenaamde balance-boeking worden dagelijks de saldi overgeheveld naar de rekening van het ministerie van Financiën. Daarnaast is er nog een ING-rekening voor kleine aanschaffingen. Deze rekening vertoont wel een saldo.

Eigen vermogen

Het verloop in 2012 is als volgt weer te geven:

	Algemene Reserve	Bestemmings-reserve website VBP	Bestemmings-reserve nieuwbouw	Totaal
Saldo per 1 januari	3.599	10	1.915	5.524
Resultaatbestemming	-1.096	29	-29	-1.096
Saldo per 31 december	2.503	39	1.886	4.428

De Bestemmingsreserve is gevormd uit de eenmalige bijdrage van € 2.269.000 die door het ministerie van OCW is verstrekt ten behoeve van de financiering van de nieuwbouw. Het evenredige deel van de afschrijvingskosten, dat samenhangt met deze nieuwbouw, is via de resultaatbestemming in mindering gebracht op deze Bestemmingsreserve.

Jaarlijks wordt via de resultaatbestemming website VBP een bedrag van de investeringsbijdrage in de ontwikkeling

van de website overgeheveld naar de algemene reserve. Dit bedrag correspondeert met de afschrijvingskosten (€ 2.398) van de website vaste boekenprijs, die met de betreffende investeringsubsidies is gefinancierd. In 2012 is een nieuwe release uitgevoerd waarvoor van het ministerie van OCW een bijdrage van € 31.637 is ontvangen, welke bijdrage aan de bestemmingsreserve is toegevoegd.

Voorzieningen

Voorziening reorganisatiekosten	2012	2011
Stand per 1 januari	0	0
Dotatie inzake frictie	429	0
Dotatie inzake reorganisatiekosten (wachtgeld)	2.539	0
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	2.968	0

Door het ministerie van OCW is aan het Commissariaat een bezuiniging opgelegd over de periode 2012 tot en met 2018 resulterend in een structureel bedrag van € 711.000 in 2018. Om aan deze bezuiniging te kunnen

voldoen is besloten om een volledige reorganisatie door te voeren, die in de loop van 2013 gestalte moet krijgen. Naast frictiekosten zijn er ook overige reorganisatiekosten te verwachten in de vorm van wachtgeldverplichtingen.

Overige voorzieningen	2012	2011
Voorziening wachtgeld	1.866	977
Voorziening jubileumuitkeringen	51	45
	1.917	1.022

Voorziening wachtgeld

Het verloop in 2012 is als volgt weer te geven:

	Wachtgeld	Wachtgeld commissarissen	Totaal
Saldo per 1 januari	712	265	977
Dotaties	801	275	1.076
Vrijval	0	0	0
Onttrekkingen	-170	-17	-187
Saldo per 31 december	1.343	523	1.866

De voorziening wachtgeld is gevormd om de te verwachten uitgaven voor wachtgeldverplichtingen te kunnen bekostigen. Jaarlijks wordt aan de hand van de op dat moment bekende gegevens de hoogte van de voorziening

berekend. Zo nodig wordt via een extra dotatie de voorziening op peil gehouden. Van de totale voorziening heeft een bedrag van € 386.513 betrekking op een looptijd korter dan 1 jaar.

Voorziening jubileumuitkeringen	2012	2011
Stand per 1 januari	45	45
Dotatie	6	6
Onttrekkingen	0	-6
Stand per 31 december	51	45

Met ingang van het verslagjaar 2006 is een voorziening getroffen voor in de toekomst te betalen jubileumuitkeringen aan het personeel. De voorziening wordt bepaald per personeelslid

vanaf het moment dat de werknemer bij het ABP is verzekerd. Van de totale voorziening heeft een bedrag van € 3.102 betrekking op een looptijd korter dan 1 jaar.

Kortlopende schulden

	2012	2011
Vooruitontvangen		
Mediaconcentraties	40	40
Belastingen en (sociale) premies		
Loonbelasting	70	62
Sociale premies	27	22
Pensioenpremies	53	53
	150	137
Overige schulden		
Af te dragen boetes	664	1.206
Nog te betalen kosten	169	57
Terug te betalen subsidie BES/website VBP	54	66
Terug te betalen bijdrage frictiekosten 2012	56	0
Reservering vakantiegeld en vakantiedagen	221	276
	1.164	1.605

De boetes betreffen de nog af te dragen boetes per 31 december. Het bedrag aan ontvangen boetes in 2012 van € 411.299 wordt begin 2013 aan het ministerie van OCW afgedragen en is op 31 december 2012 nog in de af te dragen boetes verwerkt.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Met Alphabet Nederland B.V. is een operational lease-overeenkomst gesloten voor een personenauto. De resterende leaseverplichting van 6 maanden, exclusief brandstof, bedraagt ultimo 2012 € 5.274.

Met Leaseplan Nederland N.V. is een operational lease-overeenkomst gesloten voor een personenauto. De resterende leaseverplichting van 29 maanden, exclusief brandstof, bedraagt ultimo 2012 € 37.151. Daarvan heeft een bedrag van € 15.373 een looptijd van een jaar.

Onderdeel van het reorganisatieplan betreft te verwachten kosten voor het herplaatsen van medewerkers. Door het feit dat de omvang van deze kosten momenteel nog niet

betrouwbaar kan worden ingeschat, zijn deze niet opgenomen in de voorziening reorganisatie. Indien er knelpunten ontstaan in de financiële dekking zullen deze jaarlijks separaat door het ministerie van OCW worden beoordeeld.

WOPT

In het kader van de WOPT kan de volgende toelichting worden verstrekt. Ten behoeve van een commissaris, tevens voorzitter van het college, die per 1 januari 2013 uit dienst is gegaan, zijn afspraken gemaakt ten aanzien van een pensioenregeling. Daarnaast is een voorziening getroffen betaalbaar op termijn volgens de regeling van de minister van OCW van 18 december 2008. Tevens is voor de zakelijk directeur die per 1 oktober 2012 uit dienst is gegaan een voorziening getroffen betaalbaar op termijn. De omvang van deze voorziening is zo betrouwbaar mogelijk ingeschat en is afhankelijk van de nog lopende procedure en de vraag binnen welke termijn betrokkene elders een dienstbetrekking aangaat. De daadwerkelijke uitgaven in de toekomstige jaren zullen ten laste van de gevormde voorziening worden gebracht.

	Lonen en salarissen	Pensioen lasten wg en wn	Sociale premies	Voorzieningen betaalbaar op termijn	Totaal
Voorzitter College	77	208	7	183	475
Zakelijk directeur	79	11	6	795	891
Totaal	156	219	13	978	1.366

10.5 EXPLOITATIEREKENING BEHEER

Naast de toezichttaken, die hun weerslag vinden in de jaarrekening 2012 van het apparaat, heeft het Commissariaat voor de Media de taak om de subsidies die door het ministerie van OCW beschikbaar worden gesteld met de Mediabegroting

2012, door te sluizen naar de media-instellingen (NPO). Tevens ontvangt het Commissariaat van de STER de afdrachten van reclamegelden over 2012. Hieronder de verantwoording van de geldstromen over het jaar 2012.

Bedragen x (€ 1.000)

	2012	Begroting	2011
BATEN			
Rijksbijdragen media	663.524	663.528	690.849
Rijksbijdrage o.a. frictiekosten	44.930	0	0
Garantiebijdrage NOB	3.677	0	0
Reclamegelden STER	210.163	215.000	209.165
Bijzondere baten	1.380	0	302
<i>Som der baten</i>	<i>923.674</i>	<i>878.528</i>	<i>900.316</i>
LASTEN			
Verstrekte subsidies	923.697	879.028	886.545
Overige lasten	183	0	320
Bijzondere lasten	0	0	1.303
<i>Som der lasten</i>	<i>923.880</i>	<i>879.028</i>	<i>888.168</i>
Bedrijfsresultaat	-206	-500	12.148
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	233	500	700
Exploitatieresultaat	27	0	12.848
Bestemming van het resultaat:			
Toevoeging Bestemmingfonds (AMR)	27	0	12.848
	27	0	12.848

Bestemmingsfonds (Algemene Media Reserve)

Het verloop in 2012 is als volgt weer te geven:

	2012	2011
Saldo per 1 januari	94.550	81.702
Resultaatbestemming	27	12.848
Saldo per 31 december	94.577	94.550

10.6 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING BEHEER

Bedragen x (€ 1.000)

	2012	Begroting	2011
Bijzondere baten			
Restitutie RNW/afwikkeling LLiNK (2011)	880	0	302
Bijdrage NPO in LPO-onderzoek	500	0	0
	1380	0	302
Verstrekte subsidies			
Landelijke Omroepen	753.100	753.100	759.443
Wereldomroep	46.289	46.289	46.400
Muziekcentrum van de Omroep	30.904	30.906	30.926
Nederlands Omroepproductie Bedrijf	23.974	23.974	23.974
Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid	20.506	20.506	20.721
Multiculturele Televisie Nederland	3.081	3.081	3.081
FunX	664	664	964
Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland	506	508	508
Garantiebijdrage NOB	3.677	0	237
Frictiekosten RNW 2012	28.552	0	269
Frictiekosten overige omroepen	12.444	0	22
	923.697	879.028	886.545
Overige lasten			
Organisatieadviezen	122	0	238
Accountantskosten	60	0	82
Diversen	1	0	0
	183	0	320
Bijzondere lasten			
Onderzoek kostenbesparing publieke omroepen	0	0	1.303
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Rente lening u/g NTR	56	0	72
Rente Rekening-courantverhoudingen	177	500	628
	233	500	700

Overige informatie

In 2012 was er geen personeel in dienst van Beheer.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het College van Commissarissen van het Commissariaat voor de Media te Hilversum.

Bijgesloten samengevatte jaarrekening, opgenomen in hoofdstuk 10 van dit jaarverslag, bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2012 en de samengevatte exploitatierekening over 2012 met bijbehorende toelichtingen, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van het Commissariaat voor de Media per 2012. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 15 april 2013.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Commissariaat voor de Media. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van het Commissariaat voor de Media.

Verantwoordelijkheid van het College van Commissarissen

Het College van Commissarissen is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven op de pagina's 44 en 45.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van het Commissariaat voor de Media per 2012 en in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op de pagina's 44 en 45.

Amsterdam, 15 april 2013

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
A.P. Buteijn

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 BA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
Telefax 020 664 21 87
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl

KvK nummer 34374865

VENNOTEN

drs. A.P. Buteijn
drs. J.J.M. Huijbregts
M. Karman
J.J.H.G. Stengs
drs. G. Visser

MEDEWERKERS-REGISTERACCOUNTANT

M. Belkadi
drs. P.A.J.M. Bonants
drs. R.W.J. Bruinooge
SENIOR ORGANISATIEADVISEUR
drs. P.W.A. Kasteleyn, RC

Dubois & Co. Registeraccountants is een maatschap van praktijkvennootschappen.
Op alle opdrachten die aan ons kantoor worden verstrekt zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden, waarvan de tekst is opgenomen op de website www.dubois.nl, bevatten een aansprakelijkheidsbeperking.

Commissariaat voor de Media

Postbus 1426
1200 BK Hilversum
T 035 7737700
F 035 7737799
cvdm@cvdm.nl
www.cvdm.nl